

Biuro Studiów i Ekspertyz

**PRZEKŁADY
AKTÓW
PRAWNYCH**

5(27)03

Ustawy o zawodach prawniczych

BIULETYN

Przekłady Aktów Prawnych 5(27)03

Ustawy o zawodach prawniczych

Biuletyn
Biura Studiów i Ekspertyz
Kancelarii Sejmu

Tłumaczenie z języka angielskiego: ***Maria Chmielewska-Szlajfer***

Tłumaczenie z jęz. niemieckiego: ***Ewa Misior***

Weryfikacja: ***Andrzej Kurkiewicz***

Redakcja: ***Andrzej Chodyra***

Projekt okładki: ***Janina Knap***

© Copyright for Polish translation by Kancelaria Sejmu, Warszawa 2003

ISSN 1507-9805

Opracowanie graficzne, skład i łamanie: *Biuro Studiów i Ekspertyz*

Druk i oprawa: *Wydawnictwo Sejmowe*

Warszawa, grudzień 2003

Spis treści

Ustawa 53 o zastępcach prawnych z roku 1979 (Republika Południowej Afryki) ..	7
Ustawa o zawodzie prawniczym S.B.C., z 31. grudnia 1998 r. (Zrzeszenie Prawnicze Kolumbii Brytyjskiej)	43
Ustawa z dnia 5 listopada 1969 r. o urzędnikach wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich (Niemcy)	60

Wstęp

Kolejny przygotowany w Biurze Studiów i Ekspertyz biuletyn *Przekłady Aktów Prawnych* zawiera tłumaczenia na język polski:

- ustawy Republiki Południowej Afryki o zastępcach prawnych z 1979 r. (nowelizowanej)
- ustawy o zawodzie prawniczym Kolumbii Brytyjskiej (prowincja Kanady) z 1998 r.
- ustawy o urzędnikach wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich (RFN).

Wymienione w tym tomie akty prawne należą do różnych systemów prawnych. Przy czytaniu tych ustaw należy wziąć pod uwagę różnice w kulturze prawnej poszczególnych państw. W szczególności należy mieć na uwadze różnice pomiędzy kontynentalnym systemem ochrony prawnej reprezentowanym przez ustawę niemiecką i anglosaskim systemem reprezentowanym przez ustawy południowoafrykańską i kanadyjską.

Ustawa niemiecka dotyczy urzędników wymiaru sprawiedliwości nieposiadających uprawnień sędziowskich, którym przyznano uprawnienia podejmowania określonych decyzji w ramach czynności sądowych. Jest to zatem sytuacja zbliżona do występującej w polskim systemie prawnym instytucji referendarzy sądowych.

Z kolei uregulowania prawne RPA oraz Kolumbii Brytyjskiej dotyczą prawa wykonywania zawodu przez tzw. zastępców prawnych (w Polsce adwokatów i radców prawnych). Każde z państw reguluje zasady dostępu do wykonywania zawodu różnie, tym niemniej można zauważyć, że wszędzie dostęp do zawodu jest regulowany przez ustawy i w każdym z państw wykonywanie zawodu zastępcy prawnego (niezależnie od nazwy przypisanej dla danego zawodu) jest poddane określonym regulacjom państwowym, przy czym zadania związane z nadzorem nad wykonywaniem zawodu przyznane są korporacjom zawodowym.

Grudzień 2003 r.

Zespół Przekładów

Ustawa 53 o zastępcach prawnych z 1979 roku
(Republika Południowej Afryki)
[fragmenty]

[Zaakceptowana 21 maja 1979 r.]

[data wejścia w życie: 1 czerwca 1979 r.]

(Tekst w języku afrykanerskim podpisany przez Prezydenta Państwa)
wraz z poprawkami wprowadzonymi przez
ustawę 76 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1980 r.,
ustawę 116 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1981 r.,
ustawę 60 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1982 r.,
ustawę 56 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1983 r.,
ustawę 103 o drugiej poprawce do ustawy o zastępcach prawnych
[*Second Attorneys Amendment Act*] z 1983 r.,
ustawę 108 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1984 r.,
ustawę 80 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1985 r.,
ustawę 87 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1989 r.,
ustawę 13 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1990 r.,
ustawę 102 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1991 r.,
ustawę 115 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych z 1993 r.,
ustawę 129 o trzeciej poprawce do prawa ogólnego [*General Law
Third Amendment Act*] z 1993 r.,
ustawę 204 o szóstej poprawce do prawa ogólnego z 1993 r.,
ustawę 33 o poprawce do ustawy o przyjmowaniu w poczet prawni-
ków z 1995 r.,
ustawę 49 o poprawce do prawa ogólnego z 1996 r.,
ustawę 104 o poprawce do ustawy o kwestiach sądowych [*Judicial
Matters Amendment Act*] z 1996 r.,

ustawę 78 o poprawce do ustawy o kwalifikacjach prawników z 1997 r.,

ustawę 115 o poprawce do ustawy o zastępcach prawnych i sprawach związanych z postanowieniami sądowymi z 1998 r.,

ustawę 122 o poprawce do ustawy o kwestiach sądowych z 1998 r.

USTAWA

mającą na celu ujednoczenie zasad dotyczących przyjmowania do zawodu i praktyki zawodowej zastępców prawnych, notariuszy i *conveyancer* [prawników sporządzających przeniesienie tytułu własności]; Funduszu Ubezpieczenia Zastępców Prawnych od Odpowiedzialności za Szkody przez Nich Spowodowane (*Attorneys Fidelity Fund*); i korporacji prawniczych decydujących o dopuszczeniu do wykonywania zawodu zastępcy prawnego i notariusza; oraz zajęcie się sprawami z nimi związanymi.

[Długi tytuł został zastąpiony przez art. 34 ustawy 87 z roku 1989.]

ROZMIESZCZENIE ARTYKUŁÓW

Artykuły

1 Definicje

ROZDZIAŁ I

2 – 24 Prawnicy: Kwalifikacje, przyjmowanie do zawodu i skreślenie z listy

ROZDZIAŁ II

25 – 55 Fundusz Ubezpieczeń od Odpowiedzialności za Szkody

ROZDZIAŁ III

56 – 77 Korporacje Prawnicze

ROZDZIAŁ IV

78 – 87 Ogólne

Artykuł 1

Definicje

Przypadki

W niniejszej Ustawie, jeżeli z kontekstu nie wynika co innego

[...]

„umowa o praktykę w kancelarii prawnej” lub „umowa o aplikację” (*articles of clerkship*) oznacza każdą umowę zawartą na piśmie, na mocy której osoba obowiązana jest odbyć, zgodnie z niniejszą ustawą, trwającą określony czas praktykę u zastępcy prawnego;

„zastępca prawny” oznacza każdą osobę, która uzyskała, zgodnie z przepisami, zezwolenie na wykonywanie zawodu zastępcy prawnego w jakiegokolwiek części Republiki;

[...]

„kandydat na zastępcę prawnego” oznacza osobę obowiązaną, na podstawie umowy o aplikację, do odbycia praktyki lub, na podstawie umowy o świadczenie usług [*contract of service*], do świadczenia usług na rzecz ogółu;

[Definicja „kandydata na zastępcę prawnego” została włączona do art. 1 (d) ustawy 87 z roku 1989, a [następnie] zastąpiona przez art. 1 (c) ustawy 115 z roku 1993.]

„świadczenie usług na rzecz ogółu” oznacza pełnoetatowe świadczenie usług związanych ze stosowaniem prawa:

(a) w klinice prawnej, co do której rada prowincji, gdzie klinika ta działa, zaświadcza, że odpowiada ona wymogom rady dotyczącym prowadzenia takiej kliniki; lub

(b) w imieniu lub pod nadzorem Komitetu Pomocy Prawnej (*Legal Aid Board*), ustanowionego z mocy art. 2 ustawy o pomocy prawnej, 1969 (ustawa 22 z roku 1969), i zaaprobowanego przez Ministra;

[Definicja „usług na rzecz ogółu” została włączona do art. 1 (b) ustawy 115 z roku 1993.]

„umowa o świadczenie usług” oznacza każdą umowę na piśmie, na mocy której kandydat na zastępcę prawnego pragnący świadczyć

usługi na rzecz ogółu obowiązany jest, zgodnie z niniejszą ustawą, przez określony czas pracować u swego patrona;

„*conveyancer*” oznacza osobę zgodnie z przepisami przyjętą do wykonywania zawodu *conveyancer* w jakiegokolwiek części Republiki;

[...]

„klinika prawna” oznacza ośrodek praktycznej edukacji prawnej studentów uniwersyteckiego wydziału prawa w Republice, i obejmuje ośrodek prawa kontrolowany przez organizację nienastawioną na zysk, świadczącą nieodpłatne usługi prawne;

[Definicja „kliniki prawnej” została włączona do art. 1 ustawy 102 z roku 1991.]

„Minister” oznacza Ministra Sprawiedliwości;

„notariusz” oznacza każdą osobę, która uzyskała zgodne z przepisami zezwolenie na wykonywanie zawodu notariusza w jakiegokolwiek części Republiki;

„wykonywanie zawodu” oznacza wykonywanie zawodu zastępcy prawnego lub notariusza, lub *conveyancer*;

„prawnik” oznacza zastępcę prawnego lub notariusza, lub *conveyancer*;

„nakazany” znaczy nakazany przepisem w rozumieniu art. 74, 81 lub 82;

„patron” w odniesieniu do:

(a) kandydata na zastępcę prawnego oznacza zastępcę prawnego, u którego taki kandydat na zastępcę prawnego odbywa praktykę na podstawie umowy o aplikację;

(b) byłego kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa w art. 8 (4), oznacza zainteresowanego prawnika w ten sposób wspomnianego;

(c) kandydata na zastępcę prawnego świadczącego usługi dla ogółu oznacza zastępcę prawnego zatrudnionego na pełnym etacie w klinice prawnej lub w Komitecie Pomocy Prawnej, ustanowionym z mocy art. 2 ustawy o pomocy prawnej, 1969 (ustawa 22 z roku 1969), i który w ten sposób wykonywał zawód lub był w ten sposób zatrud-

niony przez okres trzech lat lub w sumie przez okres trzech lat w ciągu poprzedzających lat czterech; oraz

(c) byłego kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa w art. 8 (4), świadczącego usługi dla ogółu, oznacza prawnika w ten sposób wspomnianego [...]

ROZDZIAŁ I

PRAWNICY: KWALIFIKACJE, PRZYJMOWANIE DO ZAWODU I SKREŚLENIE Z LISTY (art. 2 – 24)

Artykuł 2

Czas trwania praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej

(1) Każda osoba pragnąca zostać przyjętą w poczet zastępców prawnych odbywa, na podstawie umowy o aplikację, praktykę trwającą:

(a) dwa lata po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia *baccalaureus legum* na uniwersytecie w Republice, po uprzednim odbyciu studiów nie krótszych niż czteroletnie;

[Litera (a) została zastąpiona przez art. 2 (a) ustawy 78 z roku 1997.]

(aA) dwa lata po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia bakałarza, innego aniżeli *baccalaureus legum* na uniwersytecie w Republice, lub po uzyskaniu takiego stopnia na którymś z takich uniwersytetów i po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia *baccalaureus legum* na którymś z takich uniwersytetów, po uprzednim odbyciu stosownych studiów w sumie nie krótszych niż pięcioletnie;

[Ustęp (aA) został włączony do art. 2 (b) ustawy 78 z roku 1997.]

(aB) dwa lata po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia lub stopni na uniwersytecie w kraju, jaki Minister może wskazać – po zasięgnięciu opinii prezesów różnych korporacji – w zawi-

domieniu w Dzienniku Urzędowym (*Gazette*), co do którego uniwersytet w Republice mający wydział prawa zaświadczył, że program i poziom nauczania w tamtym kraju, wraz z egzaminem uzupełniającym (jeżeli w ogóle) wymaganym i wyegzekwowanym przez ten ostatni uniwersytet w stosunku do danej osoby spełniają wymagania, które dorównują bądź przewyższają wymagania stawiane osobom ubiegającym się o stopień, o którym mowa pod literą (a);

[Litera (aB), dawna litera (aA), została włączona do art. 1 (a) ustawy 108 z roku 1984, a [następnie] oznaczona jako art. 2 (c) ustawy 78 z roku 1997.]

(b) ....

[Litera (b) została usunięta przez art. 2 (d) ustawy 78 z roku 1997.]

(c) trzy lata po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia, innego aniżeli stopień honorowy, uniwersytetu w Republice, lecz przy niespełnieniu wymogów litery (a), (aA) lub (aB);

[Litera (c) została zastąpiona przez art. 1 (b) ustawy 108 z roku 1984 i przez art. 2 (e) ustawy 78 z roku 1997.]

(cA) trzy lata po spełnieniu wszystkich wymogów uzyskania stopnia, innego aniżeli stopień honorowy, lub innych takich stopni, na uniwersytecie w kraju wskazanym w ustępie (aB), co do którego uniwersytet w Republice mający wydział prawa zaświadczył, że program i poziom nauczania w tamtym kraju dorównują bądź przewyższają wymagania stawiane osobom ubiegającym się o podobny stopień na uniwersytecie w Republice, przy niespełnieniu wymogów litery (a), (aA) lub (aB) lub (c);

[Ustęp (cA) został włączony do art. 1 (c) ustawy 108 z roku 1984, a [następnie] zastąpiony przez art. 2 (f) ustawy 78 z roku 1997.]

(d) trzy lata po zdaniu egzaminu immatrykulacyjnego przeprowadzonego i nadzorowanego przez wspólną komisję immatrykulacyjną, o jakiej mowa w art. 15 ustawy o uniwersytetach, 1955, lub egzaminu, co do którego komisja immatrykulacyjna poświadczy, że dorównuje bądź przewyższa egzamin miejscowy, i, następnie, po przynajmniej dwuletniej nieprzerwanej pracy w charakterze doradcy prawnego przy

którymkolwiek z sędziów Sądu Najwyższego, pod warunkiem, że w ciągu roku po zaprzestaniu tej pracy zawrze umowę o aplikację lub

(e) pięć lat po zdaniu egzaminu, o jakim mowa pod literą (d).

(1A) Każda osoba pragnąca zostać przyjętą w poczet zastępców prawnych, a która nie odbyła praktyki na podstawie umowy o aplikację, tak jak o tym mowa w p. 1, a która spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa pod literą (a) lub (aB) p. 1, lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego punktu, przez okres jednego roku odbywa praktykę na podstawie umowy o aplikację i dodatkowo

(a) uczęszcza nieprzerwanie przez co najmniej cztery miesiące na kurs szkoleniowy zaaprobowany przez zainteresowaną korporację, i kończy taki kurs z wynikiem satysfakcjonującym tę korporację; lub

(b) nieprzerwanie przez co najmniej jeden rok, świadczy usługi na rzecz ogółu w sposób aprobowany, z punktu widzenia umowy o świadczenie usług, przez zainteresowaną korporację, w sposób ją satysfakcjonujący.

[P. (1A) został włączony do art. 2 ustawy 115 z roku 1993, a [następnie] zmieniony przez art. 2 (g) ustawy 78 z roku 1997.]

(1) Zgodnie z postanowieniami i celami niniejszej ustawy, okres świadczenia usług przed zdaniem egzaminu lub uzyskaniem stopnia, o jakim mowa w p. 1, nie jest uznawany za wystarczający.

Artykuł 2A

Zwolnienie ze świadczenia usług na podstawie umowy o aplikację

Każda osoba pragnąca zostać przyjętą w poczet zastępców prawnych, i która spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa pod literą (a) lub (aB) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego artykułu, i która

(a) (i) uczęszczała nieprzerwanie przez co najmniej cztery miesiące na kurs szkoleniowy zaaprobowany przez zainteresowaną korporację, i ukończyła taki kurs z wynikiem satysfakcjonującym tę korporację; i

(ii) nieprzerwanie przez co najmniej jeden rok świadczyła usługi na rzecz ogółu w sposób aprobowany, z punktu widzenia umowy o świadczenie usług, przez zainteresowaną korporację, w sposób ją satysfakcjonujący; lub

(b) nieprzerwanie przez co najmniej dwa lata świadczyła, na podstawie umowy i ku satysfakcji zainteresowanej korporacji, usługi na rzecz ogółu; lub

(c) zdobyła, ku satysfakcji zainteresowanej korporacji, stosowne przynajmniej pięcioletnie doświadczenie prawnicze,

zostaje zwolniona z obowiązku świadczenia usług na podstawie umowy o aplikację przewidzianej w art. 2 (1) i w postanowieniach art. 2 (1A).

[Art. 2A został włączony do art. 3 ustawy 115 z roku 1993 i [następnie] zmieniony przez art. 3 ustawy 78 z roku 1997.]

Artykuł 3

Kto może zatrudnić kandydatów na zastępców prawnych

(1) Kandydat na zastępcę prawnego może zostać zatrudniony lub zaangażowany jedynie przez osobę wykonującą zawód zastępcy prawnego

(a) na własny rachunek; lub

(b) jako wspólnik w firmie zastępców prawnych; lub

(c) jako członek spółki prawniczej; lub

(d) jako prokurator; lub

(e) jako zastępca prokuratora, starszy asystent prokuratora (*Senior Assistant State Attorney*) lub asystent prokuratora (*Assistant State Attorney*) w prokuraturze lub jej oddziale; lub

[Litera (e) została zastąpiona przez art. 2 (a) ustawy 102 z roku 1991.]

(f) na pełnym etacie w klinice prawnej, i jeżeli rada prowincji, w której ta klinika prawna działa, zaświadcza, że ta klinika prawna od-

powiada wymaganiom takiej rady, dotyczącym prowadzenia takiej kliniki; i

[Litera (f) została włączona do art. 2 (b) ustawy 102 z roku 1991.]

(g) ...

(h) ...

(i) który jeżeli jest zastępcą prawnym wykonującym zawód na własny rachunek lub jako wspólnik w firmie zastępców prawnych, lub jako wspólnik spółki prawniczej, lub jest zatrudniony na pełnym etacie w klinice prawnej, pracował w ten sposób w zawodzie lub był w ten sposób zatrudniony przez okres trzech lat lub w sumie przez okres trzech lat w ciągu poprzedzających lat czterech;

[Podpunkt (i) został zastąpiony przez art. 2 (c) ustawy 102 z roku 1991.]

(ii) jeżeli jest prokuratorem lub zastępcą prokuratora, starszym asystentem prokuratora lub asystentem prokuratora, jak powiedziano wyżej, jeżeli wykonywał zawód w prokuraturze lub w jej oddziale nieprzerwanie przez okres czterech lat bezpośrednio przed podjęciem się świadczenia usług na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej.

(2) Świadczenie usług przez kandydata na zastępcę prawnego na rzecz zastępcy prawnego, kiedy ten ostatni nie wykonuje zawodu tak, jak o tym mowa w p. (1), z punktu widzenia celów niniejszej ustawy nie jest uznawane za wystarczające.

(3) W żadnym momencie zastępca prawny nie zatrudnia na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej więcej niż trzech kandydatów na zastępcę prawnego. Pod warunkiem jednak, że

(a) w momencie śmierci lub wycofania się zastępcy prawnego z zawodu, któryś z jego żyjących lub pozostałych wspólników spółki prawniczej, której był wspólnikiem, lub jakaś inna osoba będąca zastępcą prawnym zatrudnionym na pełnym etacie w danej klinice prawnej,

[Litera (a) została zastąpiona przez art. 2 (d) ustawy 102 z roku 1991.]

(b) w przypadku, gdy, na mocy art. 72 (1) (a) (iii), zastępcy prawnemu zakazano kontynuowania kontraktu związanego z umową o aplikację, którykolwiek z jego współników, inny członek spółki zawodowej, której był członkiem, lub jakaś inna osoba będąca zastępcą prawnym zatrudnionym na pełnym etacie w danej klinice prawnej,

[Litera (b) została zastąpiona przez art. 2 (d) ustawy 102 z roku 1991.]

może wstąpić w miejsce dotychczasowej strony umowy o praktykę w kancelarii prawnej któregośkolwiek kandydata na zastępcę prawnego aplikującego u takiego zastępcy prawnego, chociaż wówczas osoba taka może mieć więcej niż trzech kandydatów na zastępcę prawnego aplikujących u niego.

[Art. 3 został zmieniony przez art. 2 ustawy 108 z roku 1984, a [następnie] zastąpiony przez art. 2 ustawy 87 z roku 1989.]

Artykuł 4

Informacje, jakie należy przedłożyć korporacji przed zawarciem umowy o praktykę w kancelarii prawnej

Każda osoba pragnąca odbyć praktykę u któregośkolwiek zastępcy prawnego na podstawie umowy o aplikację przedstawia sekretarzowi korporacji w prowincji, gdzie ma odbyć praktykę na podstawie takiej umowy, następujące dokumenty:

(a) metrykę urodzenia lub inny dowód przekonujący korporację co do jej daty urodzenia;

(b) dowód przekonujący korporację, że jest ona osobą nadającą się i właściwą, i że

(i) zdała egzamin, o którym mowa w art. 2 (1) (d); lub

(ii) spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia innego aniżeli stopień honorowy uniwersytetu w Republice, lub stopnia lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aB) lub (cA) art. 2 (1), które zostały uznane zgodnie z odpowiednimi ustępami.

[Podpunkt (ii) został zastąpiony przez art. 3 ustawy 108 z roku 1984 i przez art. 4 ustawy 78 z roku 1997.]

Artykuł 4A

Informacje, jakie należy przedłożyć korporacji przed podjęciem się świadczenia usług na rzecz ogółu

Kandydat na zastępcę prawnego zamierzający świadczyć usługi na rzecz ogółu przedkłada sekretarzowi korporacji w prowincji, gdzie ma świadczyć usługi, następujące dokumenty:

(a) metrykę urodzenia lub inny dowód przekonujący korporację co do jego daty urodzenia;

(b) dowód przekonujący korporację, że

(i) jest on osobą nadającą się i właściwą;

(ii) spełnił wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o którym mowa pod literą (a) lub (aB) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego punktu; i

[Podpunkt (ii) został zastąpiony przez art. 5 ustawy 78 z roku 1997.]

(c) umowę o świadczenie usług, w której wymieniona jest data, kiedy ma rozpocząć świadczenie usług na rzecz ogółu i w której klinice prawnej lub w którym biurze Komitetu Pomocy Prawnej, zależnie od sytuacji, ma zamiar świadczyć usługi na rzecz ogółu.

[Art. 4A został włączony do art. 4 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 5

Deponowanie, sprawdzanie i rejestracja umowy o praktykę w kancelarii prawnej bądź umowy o świadczenie usług

(1) W przeciągu dwóch miesięcy od daty podpisania umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zainteresowany patron zdeponuje jej oryginał u sekretarza korporacji w prowincji, gdzie usługi na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług mają być świadczone.

(2) Za opłatą ustanowioną w art. 80, sekretarz zainteresowanej korporacji sprawdza wszelkie zdeponowane u niego umowy o prakty-

kę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług i, jeżeli jest przekonany, że umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług jest w porządku, i że rada nie ma zastrzeżeń co do jej rejestracji, dokonuje, za tak ustanowioną opłatą, rejestracji takiej umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, i powiadamia o takiej rejestracji patrona i zainteresowanego kandydata na zastępcę prawnego listem poleconym.

(3) Jeżeli umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług nie zostaje zarejestrowana w przeciągu dwóch miesięcy od daty jej podpisania, uznaje się, że świadczenie wszelkich usług na jej podstawie zostaje rozpoczęte w dniu jej rejestracji.

[Art. 5 został zmieniony przez art. 3 ustawy 87 z roku 1989, a [następnie] zastąpiony przez art. 5 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 6

Nadzór nad kandydatem na zastępcę prawnego

(1) Bez uszczerbku dla postanowień art. 10, w ciągu całego okresu aplikacji, określonego w umowie o aplikację, każdy kandydat na zastępcę prawnego odbywa aplikację

(a) w kancelarii swego patrona, pod jego bezpośrednim nadzorem lub pod nadzorem zastępcy prawnego będącego współnikiem lub kierownikiem jego kancelarii;

(b) w przypadku kandydata na zastępcę prawnego odbywającego aplikację u prokuratora lub członka jego personelu zawodowego, w prokuraturze lub w jej oddziale i pod bezpośrednim, osobistym nadzorem prokuratora lub jego personelu zawodowego; lub

(c) w przypadku kandydata na zastępcę prawnego odbywającego aplikację u zastępcy prawnego zatrudnionego na pełnym etacie w klinice prawnej, pod bezpośrednim, osobistym nadzorem tego zastępcy prawnego lub innego zastępcy prawnego, również zatrudnionego na pełnym etacie w tej samej klinice prawnej.

[Litera (c) została dodana do art. 3 ustawy 102 z roku 1991.]

(2) Dla celów p. (1) „kancelaria” nie obejmuje oddziału pozostającego pod nadzorem zastępcy prawnego, który nie ma prawa przyjmować

wania kandydatów na zastępców prawnych na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej.

(3) W ciągu całego okresu świadczenia usług na rzecz ogółu, określonego w umowie, kandydat na zastępcę prawnego odbywa ją

(a) w biurze kliniki prawnej pod bezpośrednim, osobistym nadzorem swego patrona lub zastępcy prawnego lub przedstawiciela prawnego [*advocate*], który jest również zatrudniony na pełnym etacie w tej samej klinice prawnej; lub

(b) w biurze Komitetu Pomocy Prawnej pod bezpośrednim, osobistym nadzorem swego patrona lub zastępcy prawnego lub przedstawiciela prawnego, który jest również zatrudniony na pełnym etacie w odpowiednim biurze Komitetu Pomocy Prawnej.

[P. (3) został włączony do art. 6 ustawy 115 z roku 1993.]

[Art. 6 został zastąpiony przez art. 4 ustawy 87 z roku 1989.]

Artykuł 7

Nieobecność kandydata na zastępcę prawnego

(1) Zgodnie z postanowieniami p. (2), za zgodą swego patrona, kandydat na zastępcę prawnego może nie stawić się w biurze w okresie lub okresach, które w sumie nie przekraczają trzydziestu dni roboczych w każdym roku, którego umowa o aplikację lub o świadczenie usług dotyczy.

[P. 1 został zastąpiony przez art. 7 (a) ustawy 115 z roku 1993.]

(2) (a) W każdym przypadku, na wniosek kandydata na zastępcę prawnego, sąd może,

(i) jeżeli patron odmawia udzielenia mu urlopu;

(ii) jeżeli okres lub zsumowane okresy urlopu przekraczają trzydzieści dni roboczych w każdym roku, którego umowa o aplikację lub o świadczenie usług dotyczy,

[Podpunkt (ii) został zastąpiony art. 7 (b) ustawy 115 z roku 1993.]

wydać postanowienie zezwalające mu na urlop na wskazany okres, jeżeli sąd jest przekonany, że patron i zainteresowana korporacja zostały w sposób należyty powiadomione o wniosku, i że istnieje lub istniał, zależnie od sytuacji, dostateczny powód do urlopu.

(b) Postanowienie, o którym mowa pod literą (a), może zostać wydane przed, w trakcie lub po urlopie.

(3) Jeżeli okres lub zsumowane okresy urlopu przekraczają trzydzieści dni roboczych w każdym roku, którego umowa o aplikację lub o świadczenie usług dotyczy, okres przekraczający owe trzydzieści dni roboczych zostaje dodany do okresu, w którym kandydat na zastępcę prawnego obowiązany jest, na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, praktykę odbyć.

[P. 3 został zastąpiony przez art. 7 (c) ustawy 115 z roku 1993.]

(4) Niezależnie od postanowień art. 6, połowa okresu, nie więcej niż trzy miesiące, nieobecności kandydata na zastępcę prawnego w biurze patrona, spowodowanej przejściem przez kandydata, na mocy art. 3 ustawy obronnej, 1957 (ustawa 44 z roku 1957), szkolenia w Południowoafrykańskich Siłach Obronnych, zostanie zaliczona do okresu odbywania praktyki na podstawie umowy o aplikację lub świadczenie usług.

[P. (4) został zastąpiony przez art. 7 (c) ustawy 115 z roku 1993.]

(5) Niezależnie od postanowień art. 6, każdy nieprzekraczający sześciu miesięcy okres nieobecności kandydata na zastępcę prawnego w biurze patrona, spowodowanej uczestnictwem w kursie szkoleniowym aprobowanym przez zainteresowaną korporację zostaje, po ukończeniu przez kandydata kursu w sposób satysfakcjonujący tę korporację, zaliczony do okresu odbywania praktyki na podstawie umowy o aplikację lub o świadczenie usług. Istnieje jednak warunek, że w przypadku kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa w art. 2 (1A) i 2A, okres uczęszczania na kurs szkoleniowy nie zostanie zaliczony do okresu, kiedy kandydat ten odbywał praktykę na podstawie umowy o aplikację lub o świadczenie usług.

[P. (5) został zastąpiony przez art. 7 (c) ustawy 115 z roku 1993.]

(6) Niezależnie od postanowień art. 6, każdy, nieprzekraczający 12 miesięcy, okres nieobecności kandydata na zastępcę prawnego w biurze patrona, spowodowanej odbywaniem praktyki na podstawie umowy zawartej na warunkach podobnych to warunków umowy o aplikację, pod bezpośrednim nadzorem innego zastępcy prawnego, uprawnionego do zatrudnienia kandydata na zastępcę prawnego na warunkach art. 3, zostanie – jeżeli sekretarz korporacji, w której rzeczona umowa została zarejestrowana, zawczasu i na piśmie zaaprobował taką praktykę – zaliczona jako praktyka odbyta przez zainteresowanego kandydata na zastępcę prawnego zgodnie z umową o aplikację, zawartą z jego patronem.

[Art. 7 został zmieniony przez art. 1 ustawy 76 z roku 1980, a [następnie] zastąpiony przez art. 5 ustawy 87 z roku 1989.]

Artykuł 8

Występowanie kandydata na zastępcę prawnego przed sądem i innymi instytucjami

(1) Każdy kandydat na zastępcę prawnego, który spełnił wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o którym mowa pod literą (a) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego punktu, lub uzyskania stopnia lub stopni, o których mowa w ustępie (aB) tego artykułu, które zostały poświadczane zgodnie z tym ustępem, ma prawo występowania przed każdym sądem innym aniżeli jakikolwiek wydział (izba) Sądu Najwyższego, i przed każdym urzędem, trybunałem lub podobną instytucją, przed którą może występować jego patron, zamiast lub w imieniu takiego patrona; ma on prawo pobierania honorarium za takie wystąpienie tak jakby występował sam patron. Istnieje jednak warunek, że taki kandydat na zastępcę prawnego nie ma prawa występować przed sądem regionalnym, ustanowionego na mocy art. 2 ustawy o sądach pokoju, 1944 (ustawa 32 z roku 1944), lub sądem rozwodowym, ustanowionym na mocy art. 10 ustawy o poprawce do ustawy o administracji, 1929 (ustawa 9 z roku 1929), jeżeli on czy ona

(i) nie odbył(a) uprzednio przynajmniej rocznej praktyki jako przedstawiciel prawny; lub

(ii) nie odbył(a) przynajmniej rocznej praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług; lub

(iii) nie ma przynajmniej rocznego doświadczenia jako przedstawiciel prawny rządu (*state advocate*), prokurator lub sędzieja pokoju.

[P. 1 został zmieniony przez art. 8 ustawy 115 z roku 1993, a [następnie] zastąpiony przez art. 6 ustawy 78 z roku 1997.]

(2) ...

(3) Na pisemny wniosek patrona danego kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa w p. (1), i po uzyskaniu opłaty nakazanej art. 80 (bA), sekretarz zainteresowanej korporacji wystawia kandydatowi na zastępcę prawnego zaświadczenie, że odpowiada on stosownym postanowieniom p. (1).

(4) (a) Każdy kandydat na zastępcę prawnego uprawniony do występowania [przed instytucjami], tak jak przewiduje to p. (1), w momencie wygaśnięcia swojej umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, i pod warunkiem że pozostaje w stosunku zatrudnienia wobec zastępcy prawnego, który był jego patronem bezpośrednio przed takim wygaśnięciem, lub że nadal świadczy usługi zainteresowanej klinice prawnej lub Komitetowi Pomocy Prawnej, zależnie od sytuacji, zachowuje to prawo aż do momentu przyjęcia go w poczet zastępców prawnych, lecz nie dłużej niż przez sześć miesięcy.

[Litera (a) została zastąpiona przez art. 8 (b) ustawy 115 z roku 1993.]

(b) Postanowienia art. 6 odnoszą się, *mutatis mutandis*, do byłego kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa pod literą (a).

(5) W przypadku śmierci, choroby psychicznej, niewypłacalności, skazania za przestępstwo, uwięzienia za długi, zawieszenia, skreślenia z listy lub przerwania wykonywania zawodu przez zastępcę prawnego, który był patronem byłego kandydata na zastępcę prawnego, o jakim mowa w p. 4, bezpośrednio przed wygaśnięciem jego umowy o praktykę w kancelarii prawnej, taki był kandydat na zastępcę prawnego,

za pisemną zgodą sekretarza korporacji w prowincji, w której kandydat na zastępcę prawnego odbywał praktykę na podstawie umowy, ma prawo podjąć praktykę u każdego innego zastępcy prawnego i występować, pod nadzorem tego zastępcy prawnego [przed instytucjami], tak jak przewiduje to p. (4).

[Art. 8 został zmieniony przez art. 1 ustawy 56 z 1983 r. i przez art. 4 ustawy 108 z 1984 r., a [następnie] zastąpiony przez art. 6 ustawy 87 z 1989 r.]

Artykuł 9

Ograniczenie kandydatów na zastępców prawnych w osiągnięciu korzyści finansowych

(1) Kandydat na zastępcę prawnego nie może osiągać korzyści finansowych z praktyki i ze świadczenia usług zastępcy prawnego, lub w organizacji lub instytucji, gdzie świadczy usługi dla ogółu, ani sprawować ani zajmować, bez uprzedniej pisemnej zgody rady korporacji prowincji, w której świadczy usługi na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczeniu usług, żadnego stanowiska, ani wykonywać żadnego zajęcia innego aniżeli zajęcie kandydata na zastępcę prawnego.

(2) Jeżeli kandydat na zastępcę prawnego narusza przepisy p. (1), umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług staje się nieważna *ab initio*, a usługi świadczone na jej podstawie nie zostają uznane [*shall be ineffectual*] jeżeli sąd, z ważnej przyczyny, nie postanowi inaczej.

[Art. 9 został zastąpiony przez art. 7 ustawy 87 z roku 1989 i przez art. 9 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 10

Przejście umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług

(1) Umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług może, za zgodą patrona i kandydata na zastępcę prawnego, przejść na innego patrona, gotowego ją przyjąć.

(2) W przypadku śmierci, choroby psychicznej, niewypłacalności, skazania za przestępstwo, zawieszenia, skreślenia z listy lub przerwania wykonywania zawodu przez patrona, u którego kandydat na zastępcę prawnego odbywa aplikację, lub pozbawienia takiego patrona prawa przyjmowania lub dalszej opieki [*continuing to engage*] nad kandydatem na zastępcę prawnego, lub z jakiegokolwiek innego powodu, zainteresowana korporacja może zarządzić, by dana umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług przeszła na innego patrona, gotowego przyjąć kandydata, a każda aplikacja ukończona na podstawie tak przyjętej umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zostaje dla celów niniejszej ustawy uznana.

(3) Umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług może przejść na podstawie p. (2), niezależnie od faktu, że patron, który przyjmie taką umowę, w rezultacie jej przyjęcia, będzie zatrudniać więcej niż trzech kandydatów na zastępców prawnych.

(4) W ciągu dwóch miesięcy od ustania świadczenia usług byłemu patronowi lub w terminie, na który z ważnych powodów sąd może zezwolić, porozumienie, na mocy którego umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zostaje przeniesiona, osoba przenosząca zgłasza do korporacji prowincji, gdzie usługi na podstawie wspomnianej umowy mają być świadczone, wraz z pisemnymi oświadczeniami złożonymi pod przysięgą [*affidavits*]:

(a) byłego patrona – stwierdzającego czy w trakcie całego okresu aplikacji zainteresowanego kandydata na zastępcę prawnego spełniane były postanowienia niniejszej ustawy, dotyczące aplikacji na podstawie umowy o aplikację lub o świadczenie usług, oraz podającego datę,

kiedy kandydat na zastępcę prawnego zakończył aplikacje u niego; jak również

(b) nowego patrona – podającego datę, kiedy kandydat na zastępcę rozpoczął u niego pracę [*assumed duty*].

(5) Za opłatą przewidzianą w art. 80, sekretarz korporacji prawniczej, o której mowa w p. (4)

(a) zbada umowę i oświadczenia, o których mowa w tamtym punkcie; oraz

(b) jeżeli jest przekonany, że przeniesienie zostało przeprowadzone prawidłowo, i że rada korporacji nie ma [do niego] zastrzeżeń, dokonuje jej rejestracji,

i powiadamia pisemnie o takiej rejestracji zainteresowanego zastępcę prawnego i kandydata na zastępcę prawnego listem poleconym.

(6) Jeżeli umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zostaje przeniesiona na podstawie p. 2, umowa na podstawie której umowa o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zostaje przeniesiona, zostaje podpisana przez przedstawiciela ustawowego zainteresowanego zastępcy prawnego lub prezesa, lub sekretarza zainteresowanej korporacji jako byłego patrona, a świadectwo takiego przedstawiciela ustawowego, prezesa lub sekretarza, zawierające szczegółowe dane, o jakich mowa w p. (4) (a), służą jako środek zastępujący oświadczenie, o którym mowa w p. (4) (a).

[Art. 10 został zmieniony przez art. 8 ustawy 87 z roku 1989, a [następnie] zastąpiony przez art. 11 ustawy 104 z roku 1996.]

Artykuł 11

Rozwiązanie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług

(1) Jeżeli z jakiegoś powodu umowę o aplikację lub o świadczenie usług unieważnia się, odstępuje od niej lub przenosi, aktualny patron kandydata na zastępcę prawnego bezzwłocznie powiadamia na

piśmie sekretarza korporacji o takim unieważnieniu, odstąpieniu lub przenosin.

(2) Jeżeli umowę o aplikację lub o świadczenie usług unieważniło się lub odstąpiło od niej przed jej wykonaniem, na wniosek osoby, która odbywała taką aplikację lub świadczyła usługi, i która poddaje się warunkom, jakie sąd może ustanowić, dla celów niniejszej ustawy sąd może swobodnie zarządzić, aby całość lub taką część okresu aplikacji odbytej na podstawie takiej umowy, jaką sąd uzna za stosowną, dodać do okresu odbywania aplikacji lub świadczenia usług przez tę osobę na podstawie stosownej umowy, zawartej po unieważnieniu lub odstąpieniu od pierwszej wymienionej umowy, a dla celów niniejszej ustawy każdy okres w ten sposób dodany zostanie zaliczony jako przepracowany na podstawie ostatniej wymienionej stosownej umowy, z zachowaniem ciągłości praktyki odbywanej na tej podstawie.

(3) Jeżeli osoba, która odbywała przez pewien okres praktykę na podstawie umowy o aplikację, która to umowa została unieważniona lub odstąpiono od niej przed jej wykonaniem, spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa pod literą (a) lub (c) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego artykułu, lub stopnia lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aB) lub (cA) tego artykułu, co zostało poświadczane zgodnie z odpowiednimi paragrafami, na wniosek takiej osoby i na warunkach, jakie sąd może postawić, sąd może postanowić,

(a) że dla celów niniejszej ustawy, całość lub taka część okresu aplikacji, jaką sąd uzna za stosowną, zostanie dodana do okresu odbywania aplikacji przez taką osobę po spełnieniu takich wymogów lub nabraniu uprawnień na podstawie umowy o aplikację zawartej po unieważnieniu lub odstąpieniu od pierwotnie wspomnianej umowy, i że następnie każdy okres w ten sposób dodany zostanie uznany jako przepracowany:

(i) po spełnieniu przez nią takich wymogów; oraz

[Podpunkt (i) został zastąpiony przez art. 7 (b) ustawy 78 z roku 1997.]

(ii) na mocy umowy zawartej po unieważnieniu lub odstąpieniu od pierwotnie wspomnianej umowy – w sposób ciągły w następnym okresie odbywania aplikacji;

(b) jeżeli okres odbywania aplikacji przez taką osobę na podstawie pierwotnie wspomnianej umowy o aplikację jest równy lub dłuższy niż okres, jakiego niniejsza ustawa wymagała na podstawie umowy o aplikację, kiedy osoba ta składała podanie – że okres tak przepracowany ma zostać uznany za wystarczający na mocy umowy i dla celów niniejszej ustawy, i że następnie każdy okres w ten sposób przepracowany przez taką osobę ma zostać uznany jako przepracowany na podstawie umowy po spełnieniu takich wymogów.

[Litera (b) została zastąpiona przez art. 7 (c) ustawy 78 z roku 1997.]

[Punkt (3) został zmieniony przez art. (7) ustawy 78 z roku 1997.]

[Art. 11 został zmieniony przez art. 5 ustawy 108 z roku 1984 i przez art. 9 ustawy 87 z roku 1989, a [następnie] zastąpiony przez art. 10 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 12

Rejestracja umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług zawarta przez przedstawiciela prawnego

Żadna osoba przyjęta do zawodu przedstawiciela prawnego nie ma prawa rejestrowania umów o praktykę w kancelarii prawnej ani o świadczenie usług na mocy postanowień niniejszej ustawy, chyba że jego nazwisko zostało usunięte z listy na jego żądanie.

[Art. 12 został zastąpiony przez art. 1 ustawy 13 z roku 1990 i przez art. 11 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 13

Zwolnienie z obowiązku praktyki odbywanej na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej i pewnych egzaminów, oraz uprawnienia sądu w kwestii praktyki nieregularnej i pewnej innej praktyki

(1) Każda osoba, która w sposób legalny otrzymała prawo stałego pobytu w Republice, która zazwyczaj stale zamieszkuje w Republice, i która została przyjęta i zarejestrowana jako *solicitor* [członek zawodu prawniczego uprawniony do sporządzania przeniesienia tytułu własności, sporządzania testamentów itp., do doradzania klientom i do udzielania wskazówek *barrister* (adwokatowi)] lub zastępca prawny sądu najwyższego lub sądu I instancji któregośkolwiek kraju lub terytorium zaaprobowanego dla celów niniejszego punktu na mocy przepisu art. 81 (1) (a)

(a) zostaje, zostaje, zwolniona z obowiązku praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej;

(i) jeżeli przez przynajmniej 5 lat praktykowała jako *solicitor* lub zastępca prawny, zależnie od sytuacji, w kraju lub na terytorium, gdzie została w tym charakterze przyjęta i zarejestrowana, i należy do kategorii osób (jeżeli w ogóle) wyznaczonych przez jakikolwiek stosowny przepis; lub

(ii) jeżeli kraj lub terytorium, o jakim mowa, zostało, dla celów niniejszego podpunktu wyznaczone przez przepis art. 81 (1) (a), bez praktykowania przez tę osobą w sposób przewidziany w podpunkcie (i), i jeżeli należy ona do kategorii osób (jeżeli w ogóle) wyznaczonych przez jakikolwiek stosowny przepis,

[Litera (a) została zastąpiona przez art. 2 ustawy 76 z roku 1980 i przez art. 1 ustawy 60 z roku 1982.]

(b) jeżeli uniwersytet w Południowej Afryce, mający wydział prawa, zaświadczył, że egzamin, który on lub ona zdał(a) w którymkolwiek kraju lub na którymkolwiek terytorium, na ile egzamin ten – wraz z egzaminem dodatkowym (jeżeli w ogóle) wymaganym przez ten uniwersytet, którego wymogi ta osoba spełniła – odpowiada lub przewyższa [poziomem] egzamin wymagany dla uzyskania stopnia,

o którym mowa w art. 2 (1) (a), ma odniesienie do programu i poziomu nauczania, osoba ta zostaje zwolniona z obowiązku spełnienia wymogów uzyskania stopnia, o którym mowa we wspomnianym art. 2 (1) (a);

[Litera (b) została zastąpiona przez art. 2 ustawy 56 z roku 1983, przez art. 6 (a) ustawy 108 z roku 1984 i przez art. 8 (a) ustawy 78 z roku 1997.]

(c) na mocy przepisu art. 81 (1) (c), może zostać zwolniona z wymogu zdawania jakiegokolwiek egzaminu, o jakim mowa w art. 14 (1) (a), (b) lub (c) lub jakiegokolwiek jego części.

[P. 1 został zmieniony przez art. 2 ustawy 76 z roku 1980.]

(2) W sytuacji, w której osoba nie odbyła regularnej praktyki jako kandydat na zastępcę prawnego, sąd – upewniony, że taka nieregularna praktyka spowodowana była dostateczną przyczyną, że taka praktyka w znacznej mierze odpowiada praktyce regularnej, i że zainteresowana korporacja została właściwie powiadomiona o [stosownym] wniosku – może zezwolić takiej osobie – na warunkach, jakie sąd uzna za stosowne – na ubieganie się o przyjęcie w poczet zastępców prawnych tak jak gdyby odbyła ona regularną praktykę na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług.

[P. (2) został zastąpiony przez art. 10 (a) ustawy 87 z 1989 r. i przez art. 12 ustawy 115 z roku 1993.]

(3) Na wniosek kandydata na zastępcę prawnego, który spełnił wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa pod literą (a) lub (c) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego artykułu, lub stopnia lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aB) lub (cA) tego artykułu, co zostało poświadczane zgodnie z odpowiednimi ustępami, i na warunkach, jakie sąd może ustanowić, sąd może zarządzić, że dla celów przyjęcia i zarejestrowania jego lub jej jako zastępcę prawnego, całość lub część okresu aplikacji odbytej na podstawie umowy, zanim jeszcze spełnił on takie wymogi, może zostać uznana za praktykę odbytą na podstawie umowy zawartej już po spełnieniu przez niego takich wymogów.

[P. (3) został zastąpiony przez art. 6 (b) ustawy 108 z roku 1984, przez art. 10 (b) ustawy 87 z roku 1989 i przez art. 8 (b) ustawy 78 z roku 1997.]

Artykuł 13A

Niektórzy zastępcy prawni muszą spełnić pewne warunki zanim uzyskają prawo uprawiania zawodu na własny rachunek

Żadna osoba, o jakiej mowa w art. 13 (1) (a) (ii), która została przyjęta i zarejestrowana jako zastępca prawny na mocy niniejszej ustawy, nie ma prawa do wykonywania zawodu na własny rachunek, jeżeli po przyjęciu i zarejestrowaniu jej nie wykonywała zawodu przez okres co najmniej 3 lat na takich warunkach, jakie mogą zostać określone przepisem art. 81 (1) (j).

[Art. 13A został włączony do art. 3 ustawy 76 z roku 1980.]

Artykuł 14

Egzaminy praktyczne

(1) Sędzia przewodniczący oddziału prowincjonalnego [sądu] może, w porozumieniu z prezesem zainteresowanej korporacji, wyznaczyć dwóch lub więcej egzaminatorów dla zorganizowania, kontroli i przeprowadzenia egzaminów z punktu widzenia

(a) praktyki i procedury Sądu Najwyższego i sądów pokoju, ustanowionych na mocy ustawy o sądach pokoju, 1944 (ustawa 32 z roku 1944);

(b) praktycznej księgowości niezbędnej dla prowadzenia zapisów rachunkowych, o których mowa w art. 78 (4);

[Litera (b) została zastąpiona przez art. 1 ustawy 80 z roku 1985.]

(c) praktyki, funkcji i obowiązków zastępcy prawnego;

(d) praktyki, funkcji i obowiązków notariusza;

(e) praktyki, funkcji i procedury sporządzania przeniesienia tytułu własności.

(2) Egzamin, o jakim mowa w p. (1), prowadzony jest przez nie mniej niż dwóch egzaminatorów w ten sposób mianowanych.

(3) Egzamin jakiegokolwiek osoby, o jakim mowa w p. (1), nie może być przeprowadzony, jeżeli ta osoba nie przekona egzaminatorów, że

(a) postępowała zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, odnoszącymi się do praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług; lub

(b) aktualnie odbywa praktykę na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług lub, że ją odbywała w sposób ciągły przez okres nie krótszy niż sześć miesięcy; lub

(c) na mocy przepisów niniejszej ustawy jest zwolniona z praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej; lub

(d) uczęszczała na kurs szkoleniowy zaaprobowany przez zainteresowaną korporację, i ukończyła taki kurs z wynikiem tę korporację satysfakcjonującym.

[P. (3) został zastąpiony przez art. 13 ustawy 115 z roku 1993.]

Artykuł 15

Przyjęcie oraz przyjęcie ponowne w poczet zastępców prawnych

(1) Jeżeli nie zachodzą przeciwne temu powody, sąd, na wniosek złożony stosownie do niniejszej ustawy, przyjmuje i rejestruje każdą osobę jako zastępcę prawnego, jeżeli

(a) według opinii sądu, taka osoba jest osobą nadającą się i właściwą, aby zostać przyjętą i zarejestrowaną; oraz

(b) sąd jest przekonany, że taka osoba spełniła następujące wymogi lub, tam gdzie ma to zastosowanie, została zwolniona z ich spełnienia na mocy przepisów niniejszej ustawy, takich mianowicie, że osoba taka

(i) ma 21 lat lub więcej;

(ii) (aa) jest obywatelem Południowej Afryki lub uzyskała w sposób legalny prawo stałego pobytu w Republice, i zazwyczaj stale w Republice zamieszkuje; lub

(bb) jest obywatelem państwa, którego terytorium uprzednio stanowiło część Republiki, i należy do takiej kategorii osób, i odpowiada takim warunkom, jakie Minister może wskazać, po zasięgnięciu opinii prezesów różnych korporacji, w zawiadomieniu w *Dzienniku Urzędowym*;

(iii) (aa) spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa pod literą (a) art. 2 (1), lub stopni, o jakich mowa w ustępie (aA) tego artykułu, po uprzednim odbyciu studiów, o jakich mowa pod literą (a) lub (aA) tego artykułu, zależnie od sytuacji; lub

[Pozycja (aa) została zastąpiona przez art. 9 ustawy 78 z roku 1997.]

(bb) spełniła wszystkie wymogi uzyskania stopnia, o jakim mowa w ustępie (aB) art. 2 (1), co zostało poświadczzone zgodnie z tym ustępem; lub

[Pozycja (bb) została zastąpiona przez art. 9 ustawy 78 z roku 1997.]

(cc) została uprzednio przyjęta w poczet przedstawicieli prawnych;

[Pozycja (cc) została zastąpiona przez art. 9 ustawy 78 z roku 1997.]

(iv) zdała egzaminy praktyczne, o jakich mowa w art. 14 (1) (a), (b) i (c);

(ivA) (aa) w trakcie praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, lub po jej wygaśnięciu; lub

(bb) po zostaniu, na mocy niniejszej ustawy, zwolnioną z aplikacji na podstawie umowy o aplikację,

uczęszczała na kurs szkoleniowy zaaprobowany przez korporację w prowincji, w której ukończyła praktykę na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, lub, w przypadku art. 2A (c), uczęszczała na kurs szkoleniowy zaaprobowany przez korporację w prowincji, w której kandydat na zastępcę prawnego zamierza wykonywać zawód, i ukończył taki kurs z wynikiem sa-

tysfakcjonującym tę korporację. Pod warunkiem jednak, że ustęp ten nie odnosi się do osoby, która uczęszczała na kurs szkoleniowy, o jakim mowa w art. 2 (1A) (a) lub 2A (a) (i), i która ukończyła taki kurs z wynikiem satysfakcjonującym zainteresowaną korporację; i

[Ustęp (ivA) został włączony do art. 11 ustawy 87 z roku 1989.]

(v) ...

[Podpunkt (v) został usunięty z art. 3 (b) ustawy 33 z roku 1995.]

(vi) ukończyła praktykę na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług, lub postępowała zgodnie z przepisami art. 2 (1A) w okresie trzech lat poprzedzających jej wniosek do sądu lub w okresie późniejszym, dozwolonym przez sąd na mocy p. (2).

[Podpunkt (vi) został zastąpiony przez art. 14 (a) ustawy 115 z roku 1993.]

(2) Na wniosek jakiegokolwiek osoby i z ważnych powodów sąd może zezwolić na dodatkowy dłuższy okres, obok okresu trzech lat, o jakich mowa w p. (1) (b) (vi), w trakcie którego wnioskujący może ubiegać się o przyjęcie go w poczet zastępców prawnych na warunkach, jeżeli w ogóle jakieś zostaną ustanowione, jakie sąd uzna za właściwe, włącznie z warunkiem związanym z dalszą praktyką na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej lub o świadczenie usług.

[P. (2) został zastąpiony przez art. 14 (b) ustawy 115 z roku 1993.]

(3) Na wniosek złożony zgodnie z niniejszą ustawą, sąd może ponownie przyjąć lub ponownie wpisać na listę zastępców prawnych każdą osobę, która była już uprzednio przyjęta i zarejestrowana jako zastępca prawny, a została usunięta lub skreślona z rejestru, jeżeli:

(a) w opinii sądu jest ona osobą nadającą się i właściwą, zasługującą na ponowne przyjęcie i rejestrację; i

(b) sąd upewnił się, że postępowała ona zgodnie z przepisami p. (1) (b) (ii).

[Art. 15 został zastąpiony przez art. 7 ustawy 108 z roku 1984.]

Artykuł 16

Obowiązki osoby ubiegającej się o przyjęcie lub przyjęcie ponowne i rejestrację w korporacji jako zastępca prawny

Każda osoba, która składa wniosek do sądu o przyjęcie lub przyjęcie ponowne i rejestrację jako zastępca prawny, musi przekonać korporację w prowincji, w której składa stosowny wniosek, o tym:

(a) że jest osobą nadającą się i właściwą, zasługującą na przyjęcie lub przyjęcie ponowne i rejestrację;

(b) jeżeli była już kiedykolwiek przyjęta w poczet przedstawicieli prawnych, że jej nazwisko zostało następnie usunięte z listy przedstawicieli prawnych na jej własny wniosek; i

(c) jeżeli jest osobą zwolnioną z praktyki na podstawie umowy o praktykę w kancelarii prawnej na mocy art. 13 (1), że w dalszym ciągu ma ona prawo wykonywania zawodu, i że jej nazwisko ciągle pozostaje na liście *solicitor* lub zastępców prawnych kraju lub terytorium, o jakim mowa w tym artykule, i że nie toczy się przeciwko niej postępowanie o skreślenie jej z listy zastępców prawnych lub o zawieszenie w prawach wykonywania zawodu;

(d) jeżeli jej majątek kiedykolwiek został objęty sekwestrem, czy to czasowo czy też trwale, że, pomimo takiego sekwestru, pozostaje ona osobą nadającą się i właściwą, zasługującą na przyjęcie lub przyjęcie ponowne i rejestrację.

[Litera (d) została włączona do art. 52 ustawy 129 z roku 1993.]

Artykuł 17

Przyjęcie w poczet zastępców prawnych wykonujących zawód w pewnych krajach i na pewnych terytoriach

Niezależnie od przepisów niniejszej ustawy, lecz zgodnie z przepisami art. 19, każda osoba przyjęta i zarejestrowana jako *solicitor* lub zastępca prawny sądu najwyższego lub sądu I instancji któregośkolwiek kraju lub terytorium zaaprobowanego dla celów niniejszego artykułu na mocy przepisu art. 81 (1) (a), może zostać przyjęta i zarejestrowana przez sąd jako zastępca prawny w Republice, po upewnieniu sądu, że

(a) została przyjęta i zarejestrowana przez sąd jako *solicitor* lub zastępca prawny sądu najwyższego lub sądu I instancji, i że nie toczy się przeciwko niej postępowanie o skreślenie jej z listy *solicitor* lub zastępców prawnych, lub o zawieszenie w prawach wykonywania zawodu;

(b) jest stałym mieszkańcem, wykonującym zawód *solicitor* lub zastępcy prawnego w kraju lub na terytorium, gdzie została w ten sposób przyjęta i zarejestrowana;

(bA) należy do kategorii osób (jeżeli w ogóle) wyznaczonych przez przepis art. 81 (1) (a); i

[Ustęp (bA) został włączony do art. 2 (b) ustawy 60 z roku 1982.]

(c) jest osobą nadającą się i właściwą, zasługującą na przyjęcie i rejestrację jako zastępca prawny w Republice.

Artykuł 18

Przyjęcie i przyjęcie ponowne w poczet notariuszy i *conveyancer*

(1) Na stosowny wniosek, sąd może przyjąć i zarejestrować każdą osobę jako notariusza lub *conveyancer*, jeżeli sąd upewni się, że:

(a) jest ona zastępcą prawnym przyjętym przez taki sąd w poczet zastępców prawnych;

(b) sąd nie wydał zarządzenia skreślającego jej nazwisko z listy zastępców prawnych lub zawieszającego ją w prawach wykonywania zawodu zastępcy prawnego;

(c) nie toczy się przeciwko niej postępowanie o skreślenie jej z listy zastępców prawnych lub o zawieszenie w prawach wykonywania zawodu; i

(d) zdała ona egzamin praktyczny, o jakim mowa w art. 14 (1) (d) lub (e), zależnie od sytuacji, lub jest z niego zwolniona na mocy przepisów niniejszej ustawy.

(2) Na stosowny wniosek, sąd może przyjąć ponownie i ponownie zarejestrować jako notariusza lub *conveyancer* każdą osobę, która już poprzednio była przyjęta i zarejestrowana jako notariusz lub *conveyancer* i która została usunięta lub skreślona z listy, jeżeli

(a) w opinii sądu jest ona osobą nadającą się i właściwą, zasługującą na ponowne przyjęcie i rejestrację; i

(b) sąd upewnił się, że postępowała ona zgodnie z przepisami litery (a), (b) i (c) p. (1).

[Art. 18 został zastąpiony przez art. 8 ustawy 108 z roku 1984.]

Artykuł 19

Wnioski o przyjęcie lub przyjęcie ponowne do zawodu, jakie należy przedłożyć sekretarzowi korporacji

(1) Każda osoba, która składa wniosek do sądu o przyjęcie lub przyjęcie ponowne do zawodu przedłoży sekretarzowi korporacji w prowincji, gdzie taki wniosek do sądu składa, przynajmniej na miesiąc przed złożeniem takiego wniosku, powiadomienie o zamiarze złożenia wniosku o przyjęcie lub przyjęcie ponowne, z kopiami wszystkich oświadczeń złożonych pod przysięgą, świadectw i innych dokumentów lub papierów, o których jest we wniosku mowa lub z nim związanych.

(2) Po przedłożeniu sekretarzowi, o którym mowa w p. (1), wniosku, oświadczeń złożonych pod przysięgą, świadectw, dokumentów i innych papierów, o których tam mowa, sekretarz, po przyjęciu opłaty nakazanej art. 80, poświadcza na takim wniosku, że zastosowano się do przepisów niniejszego artykułu.

(3) Bez uzyskania takiego poświadczenia osoba zainteresowana wniosku do sądu złożyć nie może.

Artykuł 20

Rejestracja prawnika przyjętego i zarejestrowanego przez sąd

(1) Każda osoba przyjęta i zarejestrowana jako zastępca prawny lub notariusz lub *conveyancer* na mocy niniejszej Ustawy może, w sposób przewidziany w p. (2), zwrócić się z podaniem do rejestratora każdego sądu innego aniżeli sąd, przez który został w ten sposób przyjęty i zarejestrowany, o umieszczenie jego nazwiska na liście

zastępców prawnych lub notariuszy, lub *conveyancer*, zależnie od sytuacji, sądu, dla którego taki rejestrator został wyznaczony.

(2) Podanie, o jakim mowa w p. (1), wnioskodawca składa na piśmie, podpisuje i dołącza do niego:

(a) oświadczenie złożone pod przysięgą, podające nazwę każdego sądu, w którym składający podanie jest zarejestrowany zgodnie z niniejszą ustawą;

(b) poświadczenie podpisane przez rejestratora każdego sądu, w którym składający podanie jest w ten sposób zarejestrowany, że jego nazwisko nadal figuruje na liście takiego sądu;

(c) poświadczenie podpisane przez sekretarza korporacji w każdej prowincji, w której składający podanie jest w ten sposób zarejestrowany, że nie toczy się ani nie jest rozważane żadne postępowanie o skreślenie jego nazwiska z listy lub o zawieszenie go w prawach wykonywania zawodu;

(d) dowód przekonujący rejestratora, że kopia podania oraz kopie dokumentów, o których mowa pod literą (a), (b) i (c), zostały doręczone sekretarzowi korporacji w prowincji, gdzie taki sąd ma swą siedzibę; i

(e) dowód upewniający rejestratora, że opłata nakazana art. 80 (h) została wniesiona.

(3) Rejestrator, który otrzymuje podanie, o jakim mowa w p. (1), umieszcza nazwisko petenta na liście zastępców prawnych lub notariuszy, lub *conveyancer*, zależnie od sytuacji, którą on sam prowadzi z mocy art. 21, jeżeli w ciągu 21 dni od daty przyjęcia podania przez rejestratora nie wpłynie do niego pisemny protest sekretarza zainteresowanej korporacji.

(4) Kiedy rejestrator umieści, zgodnie z p. (3), nazwisko prawnika na liście zastępców prawnych lub notariuszy, lub *conveyancer*, zależnie od sytuacji, prawnik ten uzyska prawo wykonywania zawodu oraz wszelkie prawa i przywileje, jak również zobowiązania, jakie użytkalby, gdyby został przyjęty i zarejestrowany przez ten sąd.

(5) Na mocy niniejszego artykułu notariusz lub *conveyancer* nie zostaje zarejestrowany, jeżeli nie jest on jednocześnie zarejestrowany jako zastępca prawny.

Artykuł 21

Listy zastępców prawnych, notariuszy i conveyancer

(1) Rejestrator każdego sądu prowadzi oddzielne rejestry alfabetyczne, w których odnotowuje nazwiska wszystkich zastępców prawnych, notariuszy i *conveyancer* przyjętych przez taki sąd, i wszystkie nazwiska zarejestrowane zgodnie z art. 20, jak również wszystkie daty przyjęcia lub rejestracji.

(2) Jeżeli sąd zarządza skreślenie z listy lub zawieszenie jakiegokolwiek prawnika w prawach wykonywania zawodu, rejestrator natychmiast wprowadza adnotację o takim zarządzeniu obok nazwiska prawnika figurującego w rejestrze prowadzonym przez niego na mocy p. (1), i przekazuje kopie takiego zarządzenia rejestratorom innych sądów, rejestratorom dokumentów notarialnych, wyznaczonym przez art. 2 ustawy o rejestrach dokumentów notarialnych [*Deeds Registries Act*], 1937 (ustawa 47 z roku 1937), oraz sekretarzom różnych korporacji.

(3) Jeżeli rejestrator jakiegoś sądu otrzymuje kopię zarządzenia, przekazaną mu na mocy p. (2), jeżeli nazwisko prawnika, którego rozporządzenie dotyczy figuruje w prowadzonych przez niego rejestrach, natychmiast wprowadza on adnotację o takim zarządzeniu obok nazwiska takiego prawnika, a w obszarze jurysdykcji takiego sądu taka adnotacja jest równoważna z usunięciem takiego prawnika z listy lub z zawieszeniem go w prawach wykonywania zawodu, zależnie od sytuacji.

Artykuł 22

Usunięcie zastępcy prawnego z listy

(1) Na wniosek zainteresowanej korporacji, każda osoba, która została przyjęta i zarejestrowana jako zastępca prawny, może zostać przez sąd, w obszarze jurysdykcji którego ona działa, skreślona z listy lub zawieszona w prawach wykonywania zawodu,

(a) (i) jeżeli utraciła obywatelstwo Południowej Afryki;

(ii) w przypadku osoby niebędącej obywatelem Południowej Afryki, innej aniżeli osoba, o jakiej mowa w podpunkcie (iii), jeżeli nie zdołała ona uzyskać świadectwa naturalizacji zgodnie z ustawą o obywatelstwie Południowej Afryki, 1949 (ustawa 44 z roku 1949), w ciągu sześciu lat od daty, kiedy otrzymała ona prawo stałego pobytu w Republice, lub w takim dłuższym okresie, na jaki sąd, z ważnej przyczyny, mógł zezwolić;

[Podpunkt (ii) został zastąpiony przez art. 9 (a) ustawy 108 z roku 1984.]

(iii) w przypadku osoby, o jakiej mowa pod poz. (bb) art. 15 (1) (b) (ii), jeżeli nie jest już ona obywatelem żadnego z państw, o jakich mowa pod tą pozycją, lub przestała należeć do kategorii osób lub odpowiadać warunkom określonym pod tą pozycją;

[Podpunkt (iii) został włączony do art. 9 (b) ustawy 108 z roku 1984.]

(b) w przypadku osoby, o jakiej mowa w art. 13 (1), która została zwolniona z wymogu zdawania jakiegokolwiek egzaminu, jeżeli nie zdała żadnego egzaminu, z którego została zwolniona przed upływem okresu, na jaki została zwolniona lub w takim dłuższym okresie, na jaki sąd mógł, z ważnych powodów, zezwolić;

(c) w przypadku osoby przyjętej i zarejestrowanej na mocy art. 17, jeżeli sądowi wydaje się, że nie jest już ona stałym mieszkańcem lub nie wykonuje zawodu zastępcy prawnego lub *solicitor* w krajach lub na terytorium, gdzie została przyjęta i zarejestrowana w związku z przyjęciem i zarejestrowaniem jej w Republice, lub jeżeli kraj lub terytorium, gdzie została przyjęta i zarejestrowana nie jest już krajem lub terytorium wskazanym; lub

(d) jeżeli, w opinii sądu, nie jest już osobą nadającą się i właściwą, aby w dalszym ciągu wykonywać zawód zastępcy prawnego;

[Litera (d) została zastąpiona przez art. 9 (c) ustawy 108 z roku 1984.]

(e) jeżeli jej majątek został ostatecznie objęty sekwestrem i nie jest ona w stanie przekonać sądu, że pomimo sekwestru jej majątku pozostaje ona osobą nadającą się i właściwą, aby w dalszym ciągu wykonywać zawód zastępcy prawnego.

[Litera (e) została włączona do art. 53 stawy 129 z roku 1993.]

(2) (a) Jeżeli sądowi wydaje się, że osoba, wobec której korporacja zamierza wystąpić z wnioskiem na mocy p. (1), opuściła Republikę, i że jej miejsce pobytu jest nieznane, sąd może zarządzić, że zawiadomienie urzędowe o jakimkolwiek postępowaniu w związku z takim wnioskiem może nastąpić w drodze ogłoszenia o takim postępowaniu w afrykanerskiej lub angielskiej gazecie kolportowanej w rejonie ostatniego znanego miejsca pracy wzmiankowanej osoby, tak jak został on wprowadzony do akt zainteresowanej korporacji.

(b) Jeżeli sąd tak postanowi, każde takie postępowanie może zostać ogłoszone w formie maksymalnie zbliżonej do Formularza 1 (Pozew dekretowy) [*Edictal Citation*] Pierwszego załącznika do postanowień Sądu Najwyższego.

[Litera (b) została włączona do art. 12 ustawy 87 z roku 1989.]

(c) Przed ogłoszeniem, każde postępowanie, o jakim mowa pod literą (b), musi zostać zaaprobowane i podpisane przez zainteresowanego rejestratora.

[Litera (c) została włączona do art. 12 ustawy 87 z roku 1989.]

[P. (2) został włączony do art. 4 ustawy 76 z roku 1980.]

Artykuł 23

Osoba prawna może prowadzić praktykę

(1) Niezależnie od wszystkich postanowień przeciwnych niniejszej ustawy, prywatna spółka może prowadzić praktykę, jeżeli

(a) taka spółka ma osobowość prawną i została zarejestrowana jako spółka prywatna na mocy ustawy o spółkach, 1973 (ustawa 61 z roku 1973), z kapitałem akcyjnym, a jej akt utworzenia stanowi, że wszyscy jej obecni i dawni dyrektorzy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi i zobowiązania spółki, zaciągnięte w trakcie sprawowania przez nich stanowiska;

(b) jedynie osoby fizyczne wykonujące zawód i posiadające aktualne świadectwa funduszu ubezpieczenia [*fidelity fund certificates*] są

członkami lub udziałowcami spółki, lub osobami posiadającymi jakieś prawa w stosunku do akcji spółki;

(c) nazwa spółki składa się wyłącznie z nazwiska lub nazwisk któregoś z obecnych lub dawnych członków spółki lub osób, które prowadziły, na własny rachunek lub w spółce, jakąkolwiek praktykę, którą w sposób uzasadniony można uznać za poprzedzającą praktykę spółki. Pod warunkiem jednak, że słowa „i wspólnicy [*associates*]” lub „i spółka” zostaną uwzględnione w nazwie spółki.

(2) Każdy wspólnik spółki zostanie dyrektorem spółki, i tylko udziałowiec zostanie jej dyrektorem.

(3) Jeżeli wspólnik spółki lub osoba posiadająca jakieś prawa w stosunku do akcji spółki umrze lub przestaje spełniać którykolwiek z wymogów p. (1) (b), on lub jego majątek, zależnie od sytuacji, może – od daty swej śmierci lub kiedy przestanie spełniać odpowiednie wymogi – w dalszym ciągu, przez okres sześciu miesięcy lub przez taki dłuższy okres, na jaki zgodzi się rada korporacji w prowincji, gdzie znajduje się siedziba prawna spółki, zachować odpowiednie udziały lub jakieś prawa w stosunku do akcji spółki.

(4) Żadne prawa głosu nie będą związane z jakimkolwiek udziałem w rozumieniu p. (3), a posiadacz takiego udziału nie będzie działał jako dyrektor spółki ani otrzymywać, bezpośrednio lub pośrednio, żadnego dyrektorskiego honorarium lub wynagrodzenia, ani mieć udziału w dochodach lub zyskach osiągniętych przez spółkę z wykonywania praktyki.

(5) Jeżeli umowa spółki tak stanowi, spółka może, bez potwierdzenia tego przez sąd, na takich warunkach, jakie wydają się jej korzystne, nabywać wszelkie udziały w swojej spółce, a kapitał zakładowy spółki nie zostanie z tego powodu pomniejszony.

(6) Udziały nabyte zgodnie z p. (5) można przydzielać zgodnie z umową spółki.

(7) Niezależnie od wszystkich postanowień przeciwnych jakiegokolwiek innego prawa, umowa spółki może stanowić, że wspólnik spółki nie może wyznaczyć osoby niebędącej członkiem spółki do

brania udziału, przemawiania bądź głosowania w jego imieniu na jakimkolwiek posiedzeniu spółki.

(8) Jeżeli spółka przestaje spełniać którykolwiek z wymogów p. (1), natychmiast przestanie ona wykonywać praktykę i, od daty kiedy przestanie odpowiadać wymogom, przestanie być uznawana przez prawo jako spółka praktykująca. Pod warunkiem jednak, że w wymienionym okresie lub okresie rozważanym w p. (3), przepisy niniejszego punktu nie będą stosować się do spółki tylko z tego powodu, że wspólnik w spółce lub osoba posiadająca jakieś prawa w stosunku do udziałów w spółce przestała prowadzić praktykę lub posiadać świadectwa funduszu ubezpieczenia.

(9) Każde powołanie się w niniejszej ustawie lub jakimkolwiek innym prawie na prawnika lub wspólnika, lub spółkę w odniesieniu do prawników będzie rozumiane jako powołanie się na spółkę w rozumieniu niniejszego artykułu lub na wspólnika takiej spółki, zależnie od sytuacji – jeżeli kontekst nie wskazuje na nic innego.

Artykuł 24

Wnioski w rozumieniu niniejszego Rozdziału, jakie należy przedłożyć sekretarzowi zainteresowanej korporacji

Z zachowaniem przepisów przeciwnych niniejszego Rozdziału, każda osoba składająca wniosek do sądu zgodnie z treścią niniejszego Rozdziału, przynajmniej na miesiąc przed złożeniem wniosku, przedłoży sekretarzowi korporacji w prowincji, gdzie mieści się sąd, do którego wniosek wpływa, kopię wniosku wraz z kopiami innych dokumentów, o których w nim mowa lub z nim związanych.

[...]

Zrzeszenie Prawnicze Kolumbii Brytyjskiej

Ustawa o zawodzie prawniczym S.B.C. 1998, c. 9

Data wejścia w życie: 31 grudnia 1998 r.

Przejrzana po raz ostatni: 4 czerwca 2002 r.

Spis treści

1. Definicje

CZĘŚĆ 1 – ORGANIZACJA

Dział 1 –Zrzeszenia Prawnicze

2. Osobowość prawna

3. Interes publiczny celem nadrzędnym

4. Członkowie Rady Adwokackiej [*benchers*]

5. Członkowie Rady Adwokackiej spoza Stowarzyszenia [*lay benchers*]

6. Posiedzenia

7. Wybory

8. Członkowie rady zarządzającej i pracownicy

Dział 2 – Komitety

9. Komitety Stowarzyszenia Prawniczego

10. Komitet wykonawczy

Dział 3 – Przepisy i uchwały

11. Przepisy Zrzeszenia Prawniczego

12. Przepisy wymagające aprobaty członków

13. Przepisy wykonawcze

CZĘŚĆ 2 – CZŁONKOSTWO I PRAWO WYKONYWANIA PRAKTYKI ADWOKACKIEJ

Dział 1 – Praktyka adwokacka

14. Członkowie

15. Prawo wykonywania praktyki adwokackiej

16. Praktyka międzyprowincjonalna

17. Adwokaci z zagranicznymi uprawnieniami

18. Wspólnicy niebędący stałymi mieszkańcami

Dział 2 – Dopuszczenie i przywrócenie do zawodu

19. Podanie o rejestrację, powołanie i dopuszczenie lub przywrócenie do zawodu

20. Aplikanci adwokaccy

21. Dopuszczenie, przywrócenie do zawodu i uznanie kwalifikacji [*requalification*]
22. Przesłuchania sprawdzające kwalifikacje

Dział 3 – Opłaty i kwoty należności

23. Opłaty roczne i corocznie wydawane zezwolenie [*practising certificate*] dla solicytorów [członków zawodu prawniczego uprawnionych do sporządzania przeniesienia tytułu własności, sporządzania testamentów itp., do doradzania klientom i do udzielania wskazówek *barrister* (adwokatowi)]
24. Opłaty i kwoty należności
25. Niezapłacenie składki bądź kary

CZEŚĆ 3 – OCHRONA LUDNOŚCI

26. Skargi ludności
27. Standardy praktyki
28. Edukacja
29. Specjalizacja i ograniczona praktyka
30. Ubezpieczenie od zawodowej odpowiedzialności cywilnej [*professional liability insurance*]
31. Specjalny fundusz odszkodowań
32. Odpowiedzialność finansowa
33. Rachunki powiernicze
34. Nieodebrane pieniądze oddane w depozyt
35. Ograniczenia wobec adwokatów zawieszonych i skreślonych z listy

CZEŚĆ 4 – DYSCYPLINA

36. Przepisy dyscypliny
37. Rewizja i konfiskata
38. Przesłuchanie dyscyplinarne
39. Zawieszenie
40. Badanie lekarskie

CZEŚĆ 5 – PRZESŁUCHANIA I APELACJE

41. Komisje [*panels*]
42. Niestawienie się
43. Prawo do adwokata
44. Świadkowie
45. Nakaz podporządkowania się
46. Koszty
47. Ponowne rozpatrzenie sprawy
48. Apelacja

CZEŚĆ 6 – KURATELA

49. Definicje
50. Wyznaczenie kuratora
51. Uprawnienia kuratora

52. Dostęp zrzeczenia do majątku
53. Majątek pod opieką kuratora
54. Wnioski do sądu
55. Zasady kurateli
56. Odpowiedzialność i koszty

CZĘŚĆ 7 – FUNDACJA PRAWNICZA

57. Definicje
58. Fundacja Prawnicza Kolumbii Brytyjskiej
59. Zarząd
60. Statut
61. Wykorzystanie funduszu
62. Odsetki od rachunków powierniczych
63. Bezpieczeństwo i inwestycje rachunków powierniczych

CZĘŚĆ 8 – HONORARIA ADWOKACKIE

64. Definicje i interpretacja
65. Umowa o usługi prawne
66. Umowa o wynagrodzenie adwokata zależnie od wygrania sprawy
67. Ograniczenia wobec umów o wynagrodzenie adwokata zależnie od wygrania sprawy
68. Kontrola umowy
69. Rachunek adwokata
70. Kontrola rachunku adwokata
71. Sprawy do rozważenia przez rejestratora w trakcie kontroli [rachunków]
72. Koszty kontroli rachunku adwokata
73. Środki, jakie rejestrator może zarządzić
74. Zwrot przepłaconego honorarium
75. Apelacja
76. Zaświadczenie wydane przez rejestratora
77. Polecenie wydania rachunku bądź własności
78. Zmiana adwokata
79. Prawo adwokata do zwrotu kosztów z odzyskanej własności

CZĘŚĆ 9 – OSOBOWOŚĆ PRAWNA

80. Definicja
81. Uprawnione i zakazane działania korporacji prawniczych
82. Zezwolenie na działalność korporacji prawniczej
83. Przepisy korporacji prawniczej
84. Odpowiedzialność adwokatów

CZĘŚĆ 10 – OGÓLNA

85. Wprowadzenie w życie

- 86. Ochrona przed procesami
- 87. Pewne sprawy poufne
- 88. Nieujawnianie informacji poufnych
- 89. Dokumenty poufne
- 90. Doręczenie
- 91. Ubezpieczenie zrzeczenia prawniczego
- 92. Archiwa prawne

CZĘŚĆ 11 – POSTANOWIENIA TYMCZASOWE ORAZ BĘDĄCE WYNIKAMI INNYCH POSTANOWIEŃ

- 93. Przepisy przejściowe
- 94. Uchylenie
- 95. – 106. Poprawki będące następstwem innych poprawek
- 107. – 108. Poprawki do niniejszej ustawy
- 109. Wejście w życie

TABELA ZBIEŻNOŚCI

Ustawa o zawodzie prawniczym [Legal Profession Act] RSBC 1996 >

Ustawa o zawodzie prawniczym SBC 1998

Ustawa o zawodzie prawniczym SBC 1998 > *Ustawa o zawodzie prawniczym* RSBC 1996

* * *

1. Definicje

(1) W niniejszej ustawie:

„ubiegający się” oznacza osobę, która złożyła podanie o

- (a) przyjęcie jej na aplikację adwokacką,
- (b) powołanie i dopuszczenie do zawodu,
- (c) przywrócenie do zawodu;

„aplikant adwokacki” oznacza osobę zarejestrowaną w programie dopuszczenia do zawodu zrzeszenia;

„członek Rady Adwokackiej” oznacza osobę wybraną lub wyznaczoną zgodnie z Częścią I do zasiadania jako członek w zarządzie zrzeszenia;

[...]

„skreślić z listy” znaczy ogłosić, że adwokat lub były adwokat nie nadaje się do pracy w charakterze adwokata i skreślić go z listy członków zrzeszenia;

„dyrektor wykonawczy” oznacza dyrektora wykonawczego lub p.o. dyrektora wykonawczego zrzeszenia;

[...]

„korporacja prawnicza” oznacza korporację mającą ważne zezwolenie na działalność, wydane zgodnie z Częścią 9;

„adwokat” oznacza członka zrzeszenia, i

(a) w Części 2, Dział 1, obejmuje członka rady zarządzającej zawodu prawniczego w innej prowincji lub na innym terytorium Kanady, mającego uprawnienia do wykonywania zawodu adwokata w tamtej prowincji lub na tamtym terytorium,

- (b) w Częściach 4 – 6 obejmuje byłego członka zrzeszenia, i
- (c) w Części 10 obejmuje aplikanta adwokackiego;

„członek” oznacza członka zrzeszenia;

„członek rady zarządzającej” oznacza dyrektora wykonawczego, zastępcę dyrektora wykonawczego lub inną osobę wybraną przez

członków Rady Adwokackiej członkiem rady zarządzającej zrzeszenia;

„**komisja**” oznacza komisję wyznaczoną w zgodzie z art. 41;

„**praktyka adwokacka**” obejmuje

(a) występowanie jako doradca prawny lub adwokat,

(b) sporządzenie, sprawdzenie lub załatwienie

(i) wniosku, statutu [*memorandum or articles*] – zgodnie z ustawą o spółkach, lub podania, stwierdzenia, oświadczenia, szczegółów kontraktu, uchwały, statutu i innego dokumentu związanego z osobowością prawną, rejestracją, organizacją, reorganizacją, rozwiązaniem lub likwidacją osoby prawnej,

(ii) dokumentu do wykorzystania w postępowaniu sądowym lub pozasądowym,

(iii) testamentu, dokumentu zawarcia ugody, pełnomocnictwa lub dokumentu potwierdzającego autentyczność testamentu, lub upoważnienia sądowego ustanawiającego zarządcę majątku zmarłego,

(iv) dokumentu w jakikolwiek sposób związanego z postępowaniem zgodnie z prawem Kanady lub Kolumbii Brytyjskiej, lub

(v) tytułu do nieruchomości lub ruchomości, którą zamierza się, można lub należy zarejestrować, odnotować lub wciągnąć do ewidencji księgi rejestrowej lub innego urzędu publicznego,

(c) sporządzenie aktu lub w jakikolwiek sposób wynegocjowanie ugody lub rozstrzygnięcia roszczenia lub żądania odszkodowania,

(d) zgodę na świadczenia usług adwokackich innej osobie,

(e) udzielanie porad prawnych,

(f) ofertę czynienia wszystkiego, o czym mowa pod literami (a) – (e), jak również

(g) stwierdzenie, że dana osoba posiada kwalifikacje lub uprawnienia do wykonania wszystkich czynności, o jakich mowa pod literami (a) – (e),

lecz nie obejmuje

(h) żadnej z tych czynności, jeśli niewykonanej za lub w oczekiwaniu opłaty, zarobku lub wynagrodzenia, bezpośrednio lub pośrednio, od osoby, dla której te czynności są wykonywane,

(i) sporządzenia, sprawdzenia lub załatwienia jakiegokolwiek dokumentu przez urzędnika państwowego w trakcie wykonywania jego obowiązków,

(j) legalnej praktyki notariusza,

(k) normalnych zajęć wykonywanych przez taksatora ubezpieczeniowego, licencjonowanego zgodnie z Działem 2 Części 6 ustawy o instytucjach finansowych, lub

(l) zgody na świadczenia, o jakich mowa pod literą (d), jeśli umowa zostaje zawarta zgodnie z planem usług prawnych opłaconych z góry lub z innym programem ubezpieczenia od odpowiedzialności;

„adwokat prowadzący kancelarię” oznacza członka o dobrej reputacji posiadającego lub mającego prawo do corocznie wydawanego zezwolenia dla solicitorów;

[...]

„zrzeszenie” oznacza Zrzeszenie Prawnicze Kolumbii Brytyjskiej działające z mocy art. 2;

„zawieszenie” oznacza czasowe uznanie kogoś za niezdolnego do wykonywania praktyki adwokackiej;

„pisemne” lub **„na piśmie”** obejmuje pisemne wiadomości przekazane drogą elektroniczną.

[...]

CZĘŚĆ 1 – ORGANIZACJA

Dział 1 – Zrzeszenie Prawnicze

[...]

4. Członkowie Rady Adwokackiej

(1) Członkami Rady Adwokackiej są następujące osoby:

(a) Prokurator Generalny;

- (b) osoby wyznaczone na mocy art. 5;
- (c) adwokaci wybrani na mocy art. 7;
- (d) przewodniczący, pierwszy wiceprzewodniczący i drugi wiceprzewodniczący.

(2) Członkowie Rady Adwokackiej kierują i zarządzają sprawami zrzeszenia, i mogą podjąć wszelkie kroki, jakie uznają za niezbędne dla promocji, ochrony, interesu lub pomyślności zrzeszenia.

(3) Członkowie Rady Adwokackiej mogą drogą uchwały podejmować wszelkie kroki zgodne z niniejszą ustawą.

(4) P. (2) i (3) nie są ograniczone żadnym uprawnieniem ani odpowiedzialnością nałożoną na członków Rady Adwokackiej przez niniejszą ustawę.

(5) Członkowie Rady Adwokackiej mogą

(a) wykorzystywać na cele zrzeszenia opłaty, kwoty należności i inne fundusze zrzeszenia, włącznie z funduszami wcześniej zgromadzonymi lub przeznaczonymi na cel specjalny zanim ustawa niniejsza weszła w życie,

(b) gromadzić na cele zrzeszenia kapitały drogą emisji obligacji, zawierając umowę powierniczą lub nie,

(c) zapewnić system emerytalny dla członków rady zarządzającej i pracowników z funduszy zrzeszenia, i

(d) zaaprobować formularze do wykorzystania dla celów niniejszej ustawy.

[...]

CZĘŚĆ 2 – CZŁONKOSTWO I PRAWO WYKONYWANIA PRAKTYKI ADWOKACKIEJ

Dział 1 – Praktyka adwokacka

14. Członkowie

(1) Członkowie Rady Adwokackiej mogą stanowić następujące zasady:

- (a) ustanawiać kategorie członkostwa;

(b) określić prawa i przywileje związane z kategorią członkostwa;
(c) ustalić opłaty roczne dla kategorii członków innych aniżeli adwokaci prowadzący kancelarię;

(d) stwierdzić czy dana osoba jest członkiem cieszącym się dobrą reputacją w zrzeczeniu.

(2) Członek cieszący się dobrą reputacją w zrzeczeniu jest uprawniony do występowania przed wszystkimi sądami Kolumbii Brytyjskiej.

(3) Adwokat prowadzący kancelarię ma prawo używać nazwy i tytułu „Notariusz w i dla Prowincji Kolumbii Brytyjskiej”, i może korzystać ze wszystkich uprawnień, praw, obowiązków i przywilejów urzędu notariusza.

15. Prawo wykonywania praktyki adwokackiej

(1) Żadna inna osoba aniżeli adwokat prowadzący kancelarię nie ma prawa zajmować się praktyką adwokacką, wyjąwszy

(a) osobę będącą stroną w postępowaniu, występującą bez adwokata wyłącznie we własnej sprawie,

(b) w przypadku przewidzianym przez ustawę o przedstawicielach stawiających się w sądzie [*Court Agent Act*],

(c) aplikanta adwokackiego – w zakresie przewidzianym przez Radę Adwokacką,

(d) osobę lub aplikanta adwokackiego, o jakim mowa w art. 12 ustawy o zrzeczeniach świadczących usługi prawne [*Legal Services Society Act*] – w zakresie przewidzianym przez tę ustawę,

(e) adwokata z obszaru podlegającego innej jurysdykcji, któremu to adwokatowi zezwolono na wykonywanie praktyki adwokackiej na terenie Kolumbii Brytyjskiej na podstawie art. 16 (2) (a) – w zakresie przewidzianym przez ten artykuł, oraz

(f) adwokata z zagranicznymi uprawnieniami, mającego uprawnienia, o których mowa w art. 17 (1) (a) – w zakresie przewidzianym przez ten artykuł.

(2) Osoba zatrudniona przez adwokata prowadzącego kancelarię, spółkę prawniczą, korporację prawniczą lub rząd, i która działa pod

nadzorem adwokata prowadzącego kancelarię nie działa w sprzeczności z p. (1).

(3) Nikomu nie wolno jest wykonywać żadnych czynności opisanych pod literami (a) – (g) definicji praktyki adwokackiej podanej w art. 1 (1), nawet jeżeli czynność nie jest wykonywana za lub w oczekiwaniu opłaty, zarobku lub wynagrodzenia, bezpośrednio lub pośrednio, od osoby, dla której te czynności są wykonywane, jeżeli

(a) osoba ta jest członkiem lub byłym członkiem zrzeszenia, który został zawieszony lub skreślony z listy, lub który, w wyniku postępowania dyscyplinarnego, zrezygnował z członkostwa w zrzeszeniu lub w inny sposób przestał być jego członkiem w wyniku postępowania dyscyplinarnego, lub

(b) osoba ta została zawieszona lub, z powodów dyscyplinarnych, zakazano jej prowadzenia praktyki adwokackiej na obszarze podlegającym innej jurysdykcji.

(4) Nikt nie może fałszywie przedstawiać się jako inna osoba będąca

(a) adwokatem,

(b) aplikantem adwokackim, studentem prawa lub asystentem prawnym, lub

(c) osobą wymienioną w p. (1) (e) lub (f).

(5) Wyjąwszy sytuacje dozwolone w p. (1), nikt nie ma prawa wszcząć postępowania sądowego, występować jako oskarżyciel bądź bronić w procesie przed jakimkolwiek sądem w imieniu własnym bądź jakiegokolwiek innej osoby.

(6) Członkowie Rady Adwokackiej mogą ustanawiać zasady zakazujące adwokatom ułatwiania lub uczestniczenia w praktyce adwokackiej osobom nieuprawnionym do prowadzenia praktyki adwokackiej.

16. Praktyka międzyprowincjonalna

(1) W niniejszym artykule „**rada zarządzająca**” oznacza radę zarządzającą zawodu prawniczego w innej prowincji lub na innym terytorium Kanady.

(2) Członkowie Rady Adwokackiej mogą zezwolić adwokatom uprawnionym do wykonywania zawodu na obszarach innych kanadyjskich jurysdykcji na wykonywanie praktyki adwokackiej w Kolumbii Brytyjskiej i mogą popierać współpracę z radami zarządzającymi zawodu prawniczego na obszarach innych kanadyjskich jurysdykcji poprzez podjęcie jednej lub więcej z następujących decyzji:

(a) zezwolenie adwokatowi lub pewnej kategorii adwokatów z innej prowincji lub terytorium Kanady na wykonywanie praktyki adwokackiej w Kolumbii Brytyjskiej;

(b) udzielenie zezwolenia na podstawie litery (a) pod pewnymi warunkami lub z pewnymi ograniczeniami;

(c) przekazywanie sporów dotyczących międzyjurysdykcyjnej praktyki adwokackiej do niezależnego arbitra w ramach programu arbitrażowego ustalonego w drodze porozumienia z jedną lub z większą liczbą rad zarządzających;

(d) uczestniczenie z jedną lub z większą liczbą rad zarządzających w utworzeniu i prowadzeniu funduszu rekompensującego społeczeństwu sprzeniewierzenie lub malwersację dokonaną przez adwokatów praktykujących poza swym macierzystym obszarem jurysdykcji;

(e) wydawanie przepisów

(i) ustanawiających warunki, na których zezwolenie może zostać udzielone z mocy litery (a), z ustaleniem honorarium włącznie,

(ii) egzekwujących grzywnę nałożoną przez radę zarządzającą, oraz

(iii) zezwalających na udzielenie informacji o adwokacie radzie zarządzającej, z informacją na temat ograniczenia prawa wykonywania praktyki, zażaleń, kwalifikacji i dyscypliny włącznie.

(3) Części 3 – 8 dotyczą adwokatów lub kategorii adwokatów, którym udzielono zezwolenia na mocy niniejszego artykułu.

17. Adwokaci z zagranicznymi uprawnieniami

(1) Członkowie Rady Adwokackiej mogą podjąć każdą lub wszystkie z następujących decyzji:

(a) zezwolić osobie mającej prawnicze kwalifikacje zawodowe, uzyskane w innym kraju niż w Kanadzie, na wykonywanie praktyki adwokackiej;

(b) udzielić zezwolenia na podstawie litery (a) pod pewnymi warunkami lub z pewnymi ograniczeniami;

(c) wydać przepisy ustanawiające warunki lub ograniczenia wobec zezwolenia udzielonego na podstawie litery (a), z ustaleniem honorarium włącznie.

(2) Części 3 – 8 i 10 dotyczą osoby, która uzyskała zezwolenie na mocy niniejszego artykułu.

18. Wspólnicy niebędący stałymi mieszkańcami [Kolumbii Brytyjskiej]

Członkowie Rady Adwokackiej mogą wydawać przepisy dotyczące spółki członków zrzeszenia z adwokatami praktykującymi na innych obszarach jurysdykcji.

Dział 2 – Dopuszczenie i przywrócenie do zawodu

19. Podanie o rejestrację, powołanie i dopuszczenie lub przywrócenie do zawodu

(1) Nikt nie może zostać zarejestrowany jako aplikant adwokacki, powołany i dopuszczony lub przywrócony do zawodu jako członek, jeżeli członkowie Rady Adwokackiej nie są przekonani, że dana osoba cieszy się dobrą reputacją i nadaje się do wykonywania zawodu *barrister* [adwokata występującego przed sądem] i solicitora Sądu Najwyższego.

(2) Po otrzymaniu podania o rejestrację, powołanie i dopuszczenie lub przywrócenie do zawodu, członkowie Rady Adwokackiej mogą

(a) uwzględnić podanie,

(b) uwzględnić podanie na warunkach i przy ograniczeniach, jakie ubiegający się zaakceptuje na piśmie, lub

(c) zarządzić przesłuchanie.

(3) Jeżeli ubiegający się o przywrócenie do zawodu jest osobą, o której mowa w art. 15 (3) (a) lub (b), członkowie Rady Adwokackiej muszą zarządzić przesłuchanie.

(4) Przesłuchanie może zostać zarządzone, rozpoczęte bądź zakończone pomimo wycofania podania przez ubiegającego się.

(5) Członkowie Rady Adwokackiej mogą zmienić warunki lub ograniczenia ustanowione na mocy p. (2) (b), jeżeli ubiegający się wyrazi pisemną zgodę na zmiany.

20. Aplikanci adwokacy

(1) Członkowie Rady Adwokackiej mogą wprowadzić następujące zasady:

(a) ustanowić wymogi, włącznie z wymogami akademickimi, i procedury rejestrowania aplikantów adwokackich;

(b) ustalać opłaty rejestracyjne;

(c) ustanowić wymóg przyjmowania aplikantów przez adwokatów;

(d) ograniczyć liczbę aplikantów, którzy mogą aplikować u jednego patrona,

(e) ustalić obowiązki patronów i aplikantów adwokackich;

(f) zezwolić na zbadanie i rozważenie czy dany adwokat nadaje się na to, by być patronem aplikanta adwokackiego.

(2) Członkowie Rady Adwokackiej mogą ustanowić i prowadzić program kształcenia aplikantów adwokackich.

21. Dopuszczenie, przywrócenie do zawodu i uznanie kwalifikacji

(1) Członkowie Rady Adwokackiej mogą:

(a) na mocy niniejszej Części -- powołać komisję mandatową i przekazać jej jakąkolwiek lub też całą władzę i odpowiedzialność, wyjąwszy prawo stanowienia zasad;

(b) ustanowić wymogi, włącznie z wymogami akademickimi, i procedury przyjmowania do adwokatury Kolumbii Brytyjskiej i w poczet solicitorów Sądu Najwyższego;

- (c) ustalić opłaty za powołanie i rejestrację;
- (d) ustanowić wymogi i procedury przywracania do zawodu byłych członków zrzeszenia;
- (e) ustalić opłaty za przywrócenie do zawodu;
- (f) ustanowić warunki, na jakich członek cieszący się dobrą reputacją w zrzeszeniu, a który nie ma prawa wykonywania zawodu adwokata, może ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie tego zawodu.

(2) Opłata ustanowiona na mocy p. (1) (c) nie może przekroczyć 1/16 składki ustanowionej na mocy art. 23 (1) (a).

(3) Członkowie Rady Adwokackiej mogą ustanowić warunki praktyki adwokata, który łącznie przez 3 lata w ciągu 5 lat poprzedzających ustanowienie warunków nie wykonywał praktyki adwokackiej.

22. Przesłuchania sprawdzające kwalifikacje

(1) Artykuł niniejszy dotyczy przesłuchania nakazanego art. 19 (2) (c).

(2) Przesłuchanie musi się odbyć przed komisją.

(3) Po przesłuchaniu, komisja musi podjąć jedną z następujących decyzji:

- (a) uwzględnić podanie;
- (b) uwzględnić podanie na warunkach i przy ograniczeniach, jakie komisja uzna za stosowne;
- (c) odrzucić podanie.

(4) Jeśli podanie zostaje odrzucone,

(a) na pisemną prośbę ubiegającego się, komisja musi podać motywy swej decyzji na piśmie, a

(b) ubiegający się nie może zostać zarejestrowany jako aplikant adwokacki, powołany i dopuszczony lub przywrócony do zawodu jako członek.

(5) W odpowiedzi na stosowny wniosek, członkowie Rady Adwokackiej mogą zmienić lub zrezygnować z warunków lub ograniczeń narzuconych przez komisję na mocy niniejszego artykułu.

(6) Członkowie Rady Adwokackiej mogą wprowadzić przepisy wymagające zabezpieczenia pokrycia kosztów przesłuchania.

Dział 3 – Opłaty i kwoty należności

23. Opłaty roczne i corocznie wydawane zezwolenie dla solicytorów

(1) Adwokat prowadzący kancelarię musi wpłacać na rzecz zrzeszenia roczną opłatę, na którą składają się

(a) składka w wysokości ustalonej przez większość członków głosujących nad uchwałą na zebraniu ogólnym lub w referendum,

(b) suma, ustalona przez członków Rady Adwokackiej, która ma być wpłacona do specjalnego funduszu odszkodowań prowadzonego na podstawie art. 31 (2), oraz

(c) składka na ubezpieczenie ustanowiona na podstawie art. 30 (3) (a), jeżeli nie jest z niej zwolniony na podstawie art. 30 (4) (b).

(2) Członkowie Rady Adwokackiej mogą zrezygnować z całości lub części opłaty rocznej lub specjalnej kwoty należności w stosunku do adwokata, którego chcą [w ten sposób] uhonorować.

(3) Aby pozostać członkiem zrzeszenia, adwokat, który został zawieszony na mocy art. 38 (5) (d) lub przepisów wydanych na mocy art. 25 (2), 32 (2) (b), 36 (h) lub 39 (1) (a) musi uiszczać opłatę roczną lub specjalną kwotę należności w terminie.

(4) Jeżeli dany adwokat prowadzący kancelarię cieszy się dobrą reputacją i przestrzega przepisów niniejszej ustawy jak również pozostałych przepisów, w momencie kiedy uiszcza opłatę roczną, dyrektor wykonawczy musi przekazać mu corocznie wydawane zezwolenie dla solicytorów.

(5) Jeżeli nie istnieją dowody przeciwne, świadectwo podpisane przez dyrektora wykonawczego, stwierdzające, że dana osoba jest lub była w okresie wymienionym w świadectwie członkiem zrzeszenia, cieszącym się w nim dobrą reputacją, poświadcza ten fakt.

(6) Adwokat, który został zawieszony lub który, z jakiegokolwiek powodu, przestał cieszyć się dobrą reputacją w zrzeszeniu musi na-

tychmiast oddać dyrektorowi wykonawczemu swoje corocznie wydawane zezwolenie dla solitorów oraz wszelki dowód ubezpieczenia od zawodowej odpowiedzialności cywilnej wydany przez zrzeczenie.

(7) Członkowie Rady Adwokackiej mogą stanowić następujące zasady:

(a) ustanowić termin, do którego należy uiścić składkę w zgodzie z przepisami art. 30 (4) (a);

(b) zezwolić na późniejsze uiszczenie opłaty rocznej lub specjalnej kwoty należności;

(c) ustanowić opłatę za opóźnione składki i specjalne kwoty należności;

(d) określić okoliczności, w których można dokonać całkowitego bądź częściowego zwrotu składki lub specjalnej kwoty należności;

(e) uznać adwokata za adwokata prowadzącego kancelarię w okresie, kiedy adwokat ten nie był w stanie zapłacić składek lub kwoty należności – na warunkach, jakie członkowie Rady Adwokackiej uznają za odpowiednie.

24. Opłaty i kwoty należności

(1) Członkowie Rady Adwokackiej mogą

(a) ustalić składki inne aniżeli opłata roczna, o której mowa w art. 23 (1) (a),

(b) ustalić specjalne kwoty należności do uiszczenia przez adwokatów i ubiegających się na cele zrzeczenia, i ustanowić termin, do którego składki należy uiścić, a także

(c) upoważnić zrzeczenie do działania jako przedstawiciel Związku Adwokatów Kanadyjskich (*Canadian Bar Association*) przy pobieraniu składek związkowych od adwokatów będących jego członkami.

(2) Składki zebrane na podstawie p. (1) (c) stanowią część składki, o jakiej mowa w art. 23 (1) (a).

(3) Jeżeli członkowie Rady Adwokackiej ustanowią specjalną kwotę należności na określony cel, a niepotrzebna im będzie cała suma zebranych pieniędzy, nadwyżkę będą musieli zwrócić członkom.

(4) W terminie lub przed upływem terminu ustalonego przez członków Rady Adwokackiej, każdy adwokat i ubiegający się musi uiścić na rzecz zrzeszenia wszelkie specjalne kwoty należności ustalone na podstawie p. (1) (b), jeżeli członkowie Rady Adwokackiej nie postanowią inaczej.

25. Niezapłacenie składki bądź kary

(1) Jeżeli adwokat nie uiszcza opłaty rocznej lub specjalnej kwoty należności wymaganej na mocy niniejszej ustawy i pozostałych przepisów w nakazanym terminie, adwokat ten przestaje być członkiem – jeżeli członkowie Rady Adwokackiej nie postanowią inaczej, zgodnie z przepisami art. 23 (7).

(2) Członkowie Rady Adwokackiej mogą ustanowić przepisy przewidujące zawieszenie adwokata, który nie płaci grzywny, kosztów lub kary w terminie.

[...]

Ustawa z dnia 5 listopada 1969 r.
o urzędnikach wymiaru sprawiedliwości
bez uprawnień sędziowskich (Niemcy)

(Rechtspflegergesetz) (BGBl. I str. 2065)

ostatnio zmieniona Ustawą z 25 sierpnia 1998 r. o zmianie ograniczenia odpowiedzialności w żegludze śródlądowej
(BGBl. I str. 2489, 2498)

Bundestag za zgodą Bundesratu uchwalił następującą ustawę:

Rozdział pierwszy

Zadania i status urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

§ 1 Ogólny status urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich wykonuje zadania wymiaru sprawiedliwości przekazane mu niniejszą ustawą.

§ 2 Przesłanki do wykonywania czynności jako urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

(1) Zadania wymiaru sprawiedliwości powierza się urzędnikowi służby w wymiarze sprawiedliwości, który odbył trzyletnią służbę przygotowawczą i zdał egzamin [z wiedzy w dziedzinie] opieki prawnej w wymiarze sprawiedliwości. Służba przygotowawcza ma na celu przekazanie urzędnikowi w trybie studiów w wyższej szkole zawodo-

wej lub w równorzędnym toku kształcenia naukowych wiadomości i metod oraz praktycznych umiejętności i wiadomości zawodowych, wymaganych przy wykonywaniu zadań urzędnika wymiaru sprawiedliwości. Służba przygotowawcza składa się ze studiów zawodowych trwających przynajmniej osiemnaście miesięcy i praktyki zawodowej. Okres praktyki zawodowej obejmuje kształcenie dotyczące dziedzin szczególnie istotnych przy wykonywaniu zadań pracownika wymiaru sprawiedliwości; praktyczne wykształcenie nie może trwać krócej niż rok.

(2) Do służby przygotowawczej można przyjąć tego, kto posiada wykształcenie uprawniające do studiów wyższych lub może wykazać się poziomem wykształcenia uznanym za równorzędny. Urzędników średniego szczebla wymiaru sprawiedliwości można przyjąć na kurs dla urzędników wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, jeżeli po egzaminie na [danym] szczeblu kariery przez trzy lata działali na średnim szczeblu wymiaru sprawiedliwości i zarówno ze względu na swoją osobowość jak i swoje dotychczasowe osiągnięcia wydają się być przydatnymi w służbie jako urzędnicy wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich. Kraje związkowe mogą postanowić, że czas działalności na średnim szczeblu wymiaru sprawiedliwości można do okresu sześciu miesięcy zaliczyć na poczet praktyki zawodowej.

(3) Zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości można na jej własny wniosek powierzyć osobie, która ma uprawnienia do sprawowania urzędu sędziego.

(4) Na poczet służby przygotowawczej można zaliczyć do dwunastu miesięcy także pomyślnie ukończone studia nauk prawnych oraz do sześciu miesięcy służbę przygotowawczą, o której mowa w § 5b Niemieckiej ustawy o sędziach. Wobec uczestników kursu, o którym mowa w § 5b Niemieckiej ustawy o sędziach w wersji ustawy z 10 września 1971 r. (BGBl. I str. 1557) odpowiednio stosuje się zdanie 1.

(5) Referendarzom można powierzyć tymczasowe prowadzenie spraw urzędnika wymiaru sprawiedliwości.

(6) Kraje związkowe wydają szczegółowe przepisy.

§ 3 Czynności przekazywane [urzędnikom wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich]

Urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości można przekazać następujące czynności:

1. w pełnym zakresie czynności sądu rejonowego, jakie zgodnie z przepisami ustawowymi prowadzą sędziowie, dotyczące

a) spraw stowarzyszeń w rozumieniu §§ 29, 37, 55 do 79 kodeksu cywilnego i §§ 159, 160 i 162 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym,

b) procedury odbierania zapewnienia w miejsce przysięgi w przypadkach wymienionych w § 163 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym, przy badaniu i przechowywaniu rzeczy oraz przy sprzedaży rzeczy zastawionej zgodnie z §§ 164 do 166 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym,

c) (skreślony)

d) sprawach kredytu dla dzierżawców w rozumieniu Ustawy o kredycie dla dzierżawców,

e) spraw z rejestru prawnych stosunków majątkowych małżeńskich w rozumieniu §§ 161, 162 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym,

f) spraw związanych z dokumentami łącznie z przyjmowaniem oświadczeń,

g) spraw dotyczących zaginięć,

h) spraw ksiąg wieczystych, rejestrów okrętowych i rejestrów budowy statków oraz spraw rejestru prawa zastawu na samolotach,

i) procedur zgodnie z Ustawą o licytacji przymusowej i zarządzie przymusowym,

k) procedur podziału, które należy przeprowadzić poza egzekucją przymusową na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o procedurze podziału,

l) procedur podziału, które należy przeprowadzić poza przepisami obowiązującymi dla podziału uzysku w przypadku licytacji przymusowej,

m) procedur podziału zgodnie z § 75 ust. 2 Ustawy o komasacji gruntów, § 54 ust. 3 Ustawy o nabywaniu gruntów, § 28 ust. 2 Ustawy o komunikacji lotniczej, § 119 ust. 3 kodeksu budowlanego, § 94 ust. 4 Federalnej ustawy o górnictwie;

2. z zastrzeżeniem wyjątków wymienionych w §§ 14 do 19b niniejszej ustawy, czynności sądu rejonowego, które zgodnie z przepisami ustawowymi winny być prowadzone przez sędziów, dotyczące

a) spraw opieki nad niepełnoletnim, spraw rodzinnych i opiekuńczych w rozumieniu drugiego rozdziału Ustawy o sądownictwie nieprocesowym i spraw, które w kodeksie cywilnym przekazano sądom rodzinnym;

b) (uchylony)

c) spadków i spraw podziału w rozumieniu piątego rozdziału Ustawy o sądownictwie nieprocesowym oraz [spraw] w przypadku urzędowego przechowywania testamentów i umów o spadek zgodnie z §§ 2258a do 2264, 2300 i 2300a kodeksu cywilnego,

d) spraw handlowych w rozumieniu siódmego rozdziału oraz spraw partnerstwa w rozumieniu § 160 b Ustawy o sądownictwie nieprocesowym,

e) procedur na podstawie ustawy o niewypłacalności,

f) (uchylony)

g) postępowania na podstawie Ustawy wykonawczej z 8 marca 1985 r. do niemiecko-austriackiego układu o upadłości (BGBl. I str. 535),

h) postępowania w oparciu o Ustawę o podziale na podstawie prawa o żegludze;

3. wymienione indywidualnie w §§ 20 do 24a niniejszej ustawy czynności

a) w postępowaniu na podstawie kodeksu postępowania cywilnego i Ustawy o ochronie lokatorów,

b) w postępowaniu o wymierzeniu podatków,

c) sądu w postępowaniu dotyczącym grzywien i kar,

d) w postępowaniu przed sądem patentowym,

e) w dziedzinie przyjmowania oświadczeń,

f) w dziedzinie doradztwa;

4. wymienione indywidualnie w §§ 29 do 31 niniejszej ustawy czynności

- a) w międzynarodowym ruchu prawnym,
- b) w sprawach depozytowych,
- c) prokuratury w postępowaniu karnym i wykonania w sprawach dotyczących grzywien i kar oraz w przypadku środków porządkowych i przymusu.

§ 4 Zakres przeniesienia

(1) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich podejmuje wszystkie środki, jakie są konieczne do załatwienia przekazanych mu spraw.

(2) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich nie jest upoważniony do

1. zarządzenia zaprzysiężenia i przyjęcia przysięgi,
2. zagrożenia karą pozbawienia wolności i zarządzenia jej, jeżeli nie chodzi o środki egzekucji
  - a) kary pozbawienia wolności na podstawie § 457 kodeksu postępowania karnego lub nakazu aresztowania na podstawie § 890 kodeksu postępowania cywilnego,
  - b) środków poprawczych i zapobiegających, na podstawie § 463 kodeksu postępowania karnego lub
  - c) aresztu w celu wymuszenia zgodnie z § 97 Ustawy o wykroczeniach porządkowych,
3. rozstrzygania wniosków, których celem jest zmiana decyzji urzędnika kancelarii sądu.

(3) Jeżeli urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich za nakazane uważa działania, do których [podjęcia] nie jest upoważniony zgodnie z ustępami 1 i 2, przedkłada sprawę sędziemu w celu jej rozstrzygnięcia.

§ 5 Przedłożenie [sprawy] sędziemu

(1) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich winien przedłożyć sędziemu przekazane sobie sprawy, jeżeli

1. przy rozpoznawaniu sprawy okaże się, że zgodnie z artykułem 100 Ustawy Zasadniczej należy uzyskać decyzję Federalnego Trybunału Konstytucyjnego lub sądu krajowego właściwego w sprawach sprzeczności konstytucyjnych;

2. pomiędzy przekazaną sprawą i sprawą rozpatrywaną przez sędziego istnieje tak ściśle powiązanie, że osobne ich rozpatrywanie nie służy sprawie.

(2) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich może przedłożyć sędziemu przekazane sobie sprawy, jeżeli należy brać pod uwagę zastosowanie zagranicznego prawa.

(3) Sędzia rozpoznaje przedłożone sprawy dopóty, dopóki uważa to za konieczne. Może oddać sprawę z powrotem urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich. Jeżeli sędzia odda sprawę urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, ów jest związany poglądem prawnym przekazanym przez sędziego.

§ 6 Rozpoznanie przez sędziego przekazanych spraw

Jeżeli czynność przekazana sędziemu pozostaje z czynnością [już] rozpoznawaną przez niego w tak ścisłym powiązaniu, że osobne rozpoznawanie nie służy sprawie, sędzia powinien rozpoznawać całą sprawę.

§ 7 Określenie właściwego organu opieki prawnej

W przypadku sporu lub niepewności dotyczącej tego, czy czynność winien prowadzić sędzia czy urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, o właściwości rozstrzyga sędzia w drodze postanowienia. Postanowienie jest ostateczne.

§ 8 Ważność czynności

(1) Jeżeli sędzia prowadził czynność, którą przekazano urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, nie narusza się w ten sposób skuteczności czynności.

(2) Jeżeli urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich prowadzi czynności na podstawie niniejszej ustawy przekazywane przez sędziego, czynność nie jest nieskuteczna dlatego, że nie miało miejsca przekazanie lub że nie było przesłanek dla przekazania w indywidualnym przypadku.

(3) Czynności nie jest nieskuteczna dlatego, że wbrew § 5 ust. 1 urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich nie przedłożył jej sędziemu.

(4) Jeżeli urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich prowadził czynność sędziego, która na podstawie niniejszej ustawy ani nie została mu przekazane ani nie mogły być przekazane, czynność jest nieskuteczna.

(5) Jeżeli urzędnik wymiaru sprawiedliwości prowadził czynność urzędnika kancelarii sądu, nie narusza to skuteczności czynności.

§ 9 Niezwiązanie urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich poleceniami

Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich jest niezależny w kwestii merytorycznej i związany jedynie prawem i ustawą.

§ 10 Wykluczenie i nieprzyjęcie urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

Przy wykluczaniu i nieprzyjmowaniu urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich należy zastosować przepisy obowiązujące wobec sędziego. O nieprzyjęciu urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich rozstrzyga sędzia.

§ 11 Środki zaskarżenia

(1) Wobec decyzji urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich stosuje się środki prawne, które są dopuszczalne na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawno-procesowych.

(2) Jeżeli na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawnoprocesowych nie ma środka prawnego wobec decyzji, w terminie przewidzianym dla natychmiastowego zażalenia ma miejsce skarga od decyzji nie wydanej przez sędziego. Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich może uwzględnić skargę od decyzji nie wydanej przez sędziego. Tego rodzaju skargi, których nie uwzględni, urzędnik przedkłada sędziemu do rozstrzygnięcia. W odniesieniu do skargi wobec decyzji nie wydanej przez sędziego należy odpowiednio stosować pozostałe przepisy o zażaleniu.

(3) Zarządzenia sądowe, które stały się skuteczne na podstawie przepisów Ustawy o księgach wieczystych, Ustawy o rejestrze statków, Ustawy o sądownictwie nieprocesowym i postanowień obowiązujących przy stwierdzeniu o nabyciu spadku i których już nie można zmienić, nie można zaskarżyć przy pomocy skargi wobec decyzji nie wydanej przez sędziego. Skarga od decyzji nie wydanej przez sędziego jest ponadto wykluczona w przypadkach §§ 694, 700 kodeksu postępowania cywilnego oraz wobec decyzji dotyczącej zapewnienia prawa głosu (§§ 77, 237 i 238 Ustawy o niewypłacalności).

(4) Postępowanie w sprawie skargi wobec decyzji nie wydanej przez sędziego jest zwolnione od opłat sądowych.

§ 12 Tytuł urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

W obiegu urzędowym oraz przy przyjmowaniu dokumentów w sprawach przekazanych do swojego podpisu urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich dodaje określenie "urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich".

§ 13 Wykluczenie przymusu [posiadania] adwokata

Nie stosuje się § 78 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego w odniesieniu do postępowania przed urzędnikiem wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich .

Rozdział drugi

Czynności w dziedzinie sądownictwa nieprocesowego oraz postępowania o niewypłacalności i postępowania podziału na podstawie prawa dotyczącego żeglugi, zastrzeżone dla sędziego

§ 14 Sprawy opieki nad nieletnim

(1) Wśród spraw przekazywanych sądowi opiekuńczemu a w kodeksie cywilnym przekazywanych sądowi rodzinnemu, dla sędziego pozostają zastrzeżone

1. zniesienie ograniczenia lub wykluczenia uprawnienia małżonka do podejmowania czynności mających skutek dla drugiego małżonka (§ 1357 ust. 2 zdanie 1 kodeksu cywilnego);

2. decyzje o odroczeniu roszczenia wyrównania przyrostu majątku małżonków [przy ustaniu wspólnoty majątkowej małżonków] w przypadku wymienionym w § 1382 ust. 5 kodeksu cywilnego oraz o przeniesieniu określonych przedmiotów majątkowych przy zaliczaniu ich do roszczenia wyrównania przyrostu majątku w przypadku wymienionym w § 1383 ust. 3 kodeksu cywilnego;

2a. wyrównania z tytułu utraty przyszłego prawa do zaopatrzenia [w związku z rozwodem] z wyjątkiem

a) postępowania w celu wymierzenia podatków zgodnie z § 53e ust. 2, 3 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym i

b) rozstrzygania wniosków zgodnie z § 1587d kodeksu cywilnego, o ile postępowanie nie jest zawisłe na podstawie §§ 1587b, 1587f kodeksu cywilnego;

3. czynności, które dotyczą

a) ustalenia lub zaskarżenia ojcostwa po śmierci mężczyzny lub dziecka (§ 1600e ust. 2 kodeksu cywilnego),

b) (uchylony)

c) zaskarżenia ojcostwa przez niepełnoletnie dziecko, [ojcostwa wobec] zmarłego dziecka lub zaskarżenie ojcostwa przez dziecko lub matkę po śmierci mężczyzny (artykuł 12 § 2 ust. 2 Ustawy z 9 sierpnia 1969 r. o statusie prawnym dzieci pozamałżeńskich, BGBl. I str. 1234),

d) (uchylony)

e) (uchylony)

f) zastąpienia zezwolenia lub zgody na przysposobienie (§ 1746 ust. 3, §§ 1748, 1749 ust. 1 kodeksu cywilnego), decyzji o przysposobieniu razem z decyzją o nazwisku dziecka (§§ 1752, 1768, 1757 ust. 4 kodeksu cywilnego), dopuszczenie zezwolenia na przysposobienie (§§ 1746 ust. 1 zdanie 4 kodeksu cywilnego), zniesienia stosunku przysposobienia (§§ 1760, 1763, 1771 kodeksu cywilnego) oraz decyzji, o których mowa w § 1751 ust. 3, § 1764 ust.4, § 1765 ust. 2 kodeksu cywilnego i w § 56 f ust. 2 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym,

o ile zawierają decyzje sędziowskie;

4. załatwienie spraw na podstawie §§ 1896 do 1900, 1908 a, 1908 b ust. 1, 2 i 5 kodeksu cywilnego oraz następujące po tym ustanowienie nowego opiekuna w przypadku śmierci opiekuna (§ 1908 c kodeksu cywilnego), załatwienie spraw na podstawie § 1908 d kodeksu cywilnego, § 69 c Ustawy o sądownictwie nieprocesowym, o ile wymienione załatwianie spraw nie dotyczy jedynie opieki, o której mowa w § 1896 ust. 3 kodeksu cywilnego. Załatwianie spraw na podstawie §§ 1903 do 1906 kodeksu cywilnego, zarządzenie opieki nad niepełnoletnim, opieki lub kurateli nad obywatelem obcego państwa wraz ze środkami tymczasowymi (artykuł 24 Ustawy wprowadzającej do kodeksu cywilnego) oraz zarządzenie opieki lub kurateli na podstawie przepisów prawa urzędniczego;

5. decyzje o rozbieżności poglądów między osobami uprawnionymi do opieki nad dzieckiem;

6. zastąpienie zgody małżonka, osoby uprawnionej do opieki nad dzieckiem albo zstępnego na czynność prawną z wyjątkiem zastąpienia zgody małżonka zgodnie z § 1452 kodeksu cywilnego;

6a. decyzje o przeniesieniu spraw związanych z opieką rodzicielską na opiekuna zgodnie z § 1630 ust. 3 kodeksu cywilnego;

6b. (uchylony)

7. decyzje o roszczeniu wydania dziecka zgodnie z § 1632 ust. 1 kodeksu cywilnego oraz rzeczy osobistego użytku zgodnie z § 50d

Ustawy o sądownictwie nieprocesowym oraz decyzje o przebywaniu dziecka u opiekuna zgodnie z § 1632 ust. 4 lub u małżonka albo u osoby upoważnionej do kontaktów z dzieckiem zgodnie z § 1682 kodeksu cywilnego;

8. środki i zarządzenia na podstawie § 1666 kodeksu cywilnego o zapobieganiu niebezpieczeństwa dla fizycznego, psychicznego i moralnego zdrowia dziecka;

9. zastąpienie zgody ustawowego przedstawiciela na oświadczenie o opiece rodzica zdolnego do czynności prawnych w ograniczonym zakresie zgodnie z § 1626c ust. 2 zdanie 1 kodeksu cywilnego;

10. i 11 (uchylone)

12. zastąpienie zgody ustawowego przedstawiciela na potwierdzenie małżeństwa (§ 1315 ust. 1 zdanie 3 druga połowa zdania kodeksu cywilnego);

13. (uchylony)

14. zezwolenie na wniosek o rozwód lub unieważnienie małżeństwa przez ustawowego przedstawiciela małżonka niezdolnego do czynności prawnych (§ 607 ust. 2 zdanie 2 kodeksu postępowania cywilnego);

15. przekazanie opieki rodzicielskiej zgodnie z §§ 1671, 1672, 1678 ust. 2, § 1680 ust. 2 i 3, § 1681 ust. 1 i 2 kodeksu cywilnego;

16. regulowanie osobistego kontaktu pomiędzy rodzicami i dziećmi oraz pomiędzy dziećmi i osobami trzecimi zgodnie z §§ 1684 ust. 3 i 4, § 1685 ust. 3 kodeksu cywilnego, decyzje o ograniczeniu lub wykluczeniu prawa do wyłącznego decydowania w sprawach życia codziennego na podstawie §§ 1687, 1687a kodeksu cywilnego oraz o sporach dotyczących praw wymienionych w § 1632 ust. 2 kodeksu cywilnego;

17. (uchylony)

18. zwolnienie z wymogu pełnoletności (§ 1303 ust. 2 kodeksu cywilnego), zezwolenie na zawarcie małżeństwa podjętego bez tego zwolnienia (§ 1315 ust. 1 zdanie 1 pkt 1 kodeksu cywilnego) oraz zwolnienie z zakazu zawarcia małżeństwa w przypadku pokrewień-

stwa w linii bocznej ustanowionej w drodze przysposobienia (§ 1308 ust. 2 kodeksu cywilnego);

19. środki dotyczące religijnego wychowania dziecka (§ 1801 kodeksu cywilnego, §§ 2, 3, 7 Ustawy z 15 lipca 1921 r. o religijnym wychowaniu dziecka – RGBl. str. 939);

20. zezwolenie na podstawie § 6 Ustawy z 15 sierpnia 1969 r. o dobrowolnej kastracji i innych metodach leczenia (BGBl. I str. 1143);

20a. zezwolenie zgodnie z § 3 ust. 1 zdanie 2 oraz zgodnie z § 6 ust. 2 zdanie 1, § 7 ust. 3 zdanie 2 i § 9 ust. 3 zdanie 1, w danym przypadku także w powiązaniu z § 3 ust. 1 zdanie 3 Ustawy z 10 września 1980 r. o zmianie imion i stwierdzaniu płci w szczególnych przypadkach (BGBl. I str. 1654);

21. czynności wymienionych w Ustawie o sądach dla nieletnich z wyjątkiem ustanowienia kuratora zgodnie z § 67 ust. 4 zdanie 3.

22. (uchylony)

(2) Środki i zarządzenia, o których mowa w §§ 5 do 10 Ustawie wykonawczej do Porozumienia o prawach do opieki nad dzieckiem, są zastrzeżone dla sędziego.

§ 15 (uchylony)

§ 16 **Sprawy spadkowe i sprawy podziału [spadku]**

(1) Spośród spraw przekazanych sądowi spadkowemu oraz sądowi właściwemu w sprawach podziału i w sprawach, o których mowa w §§ 2258 do 2264, 2300 i 2300a kodeksu cywilnego, dla sędziego pozostają zastrzeżone

1. sprawy sądu spadkowego, wymagane przy kurateli spadku lud administrowaniu spadkiem, jeżeli odpowiadają czynnościom w sprawach opieki na podstawie § 14 niniejszej ustawy, których nie obejmuje przekazywanie;

2. mianowanie wykonawcy testamentu (§ 2200 kodeksu cywilnego);

3. rozstrzyganie wniosków o pozbawienie mocy obowiązującej zarządzenia, które spadkodawca podjął w rozporządzenia testamentowym w celu administrowania spadkiem (§ 2216 ust. 2 zdanie 2 kodeksu cywilnego);

4. decyzja w przypadku różnicy poglądów pomiędzy kilkoma wykonawcami testamentu (§ 2224 kodeksu cywilnego)

5. zwolnienie wykonawcy testamentu z ważnego powodu (§ 2227 kodeksu cywilnego);

6. wydawanie stwierdzeń o nabyciu spadku (§ 2353 kodeksu cywilnego) oraz zaświadczeń, o których mowa w §§ 36, 37 Ustawy o księgach wieczystych lub §§ 42, 74 Ustawy o rejestrze statków, jeżeli istnieje dyspozycja na wypadek śmierci, oraz stwierdzeń o nabyciu spadku przedmiotowo ograniczonego, także wtedy, gdy nie ma rozporządzenia na wypadek śmierci, ponadto wydawanie zaświadczeń o wykonawcy testamentu (§ 2368 kodeksu cywilnego);

7. wycofanie stwierdzeń nabycia spadku (§ 2361 kodeksu cywilnego) i zaświadczeń zgodnie z §§ 36, 37 Ustawy o księgach wieczystych) i §§ 42, 74 Ustawy o rejestrze statków, jeżeli stwierdzenia nabycia spadku lub zaświadczenia od sędziego zostały wydane lub należy je wycofać z powodu dyspozycji na wypadek śmierci, ponadto wycofanie zaświadczeń o trwaniu wspólnoty majątkowej (§ 1507 kodeksu cywilnego);

8. w przypadku pośrednictwa sądu w sporze o spadek (§§ 86 do 98 ust. 2 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym), zezwolenia (§ 97 ust. 2 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym), o ile odpowiednie zezwolenia sądu opiekuńczego są zastrzeżone dla sędziego.

(2) Jeżeli istnieje dyspozycja na wypadek śmierci, ale na podstawie dziedziczenie ustawowego należy jednak wydać stwierdzenie nabycia spadku lub zaświadczenia zgodnie z §§ 36, 37 Ustawy o księgach wieczystych lub §§ 42, 74 Ustawy o rejestrze statków, sędzia może wydawanie stwierdzenia nabycia spadku przekazać urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości, jeżeli należy zastosować niemieckie prawo spadkowe. Urzędnik wymiaru sprawiedliwości jest związany poglądem przekazanym mu przez sędziemu .

§ 17 Sprawy handlowe i rejestrowe

W sprawach handlowych i rejestrowych dla sędziego pozostają zastrzeżone

1. w przypadku spółek akcyjnych, spółek komandytowo-akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i towarzystw ubezpieczeń wzajemnych następujące – dyspozycje w sądzie właściwym ze względu na siedzibę oraz, jeżeli chodzi o spółkę z siedzibą za granicą, w sądzie właściwym ze względu na filię:

- a) dotyczące pierwszego wpisu,
- b) dotyczące wpisu zmian w statucie, które dotyczą nie tylko struktury,
- c) dotyczące wpisów o fuzji lub przekształceniu,
- d) dotyczące wpisów o powstaniu, zmianie lub zakończeniu umowy przedsiębiorstw,
- e) dotyczące wykreślenia z rejestru handlowego zgodnie z §§ 141a, 142 i 144 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym i zgodnie z § 43 ust. 2 Ustawy o kredytach,
- f) dotyczące dyspozycji zgodnie z § 144a i § 144b Ustawy o sądownictwie nieprocesowym;

2. a) sprawy, jakie należy załatwić zgodnie z 145 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym z wyjątkiem czynności uregulowanych w § 146 ust. 2, §§ 147, 157 ust. 2, § 166 ust. 3 i § 233 ust. 3 kodeksu handlowego, oraz dyspozycje , o których mowa w § 28 ust. 2 Ustawy o kredytach,

b) mianowanie przez sąd likwidatorów na wniosek uczestnika postępowania, jeżeli wykreślenie następuje zgodnie z § 141a Ustawy o sądownictwie nieprocesowym, o ile nie odnosi się ono do spółdzielni, oraz dyspozycje na podstawie § 47 ust. 2 Ustawy o nadzorowaniu prywatnych przedsiębiorstw ubezpieczeniowych i budowlanych kas oszczędnościowych oraz zgodnie z § 38 ust. 1 zdanie 5 Ustawy o kredytach;

3. czynności, które pozostają w gestii sądów przy uwzględnieniu dyspaszy, którą należy otworzyć na podstawie kodeksu handlowego lub na podstawie ustawy dotyczącej prywatnoprawnych stosunków

w żegludze śródlądowej (§§ 149 do 158 Ustawy o sądownictwie nieprocesowym).

§ 18 Postępowanie dotyczące niewypłacalności

(1) W postępowaniu w oparciu o Ustawę o niewypłacalności dla sędziego pozostają zastrzeżone:

1. postępowanie aż do rozstrzygnięcia wniosku początkowego przy włączeniu tego rozstrzygnięcia i mianowaniu zarządcy niewypłacalności oraz postępowania o planie uporządkowania długów zgodnie z §§ 305 do 310 Ustawy o niewypłacalności,

2. w przypadku wniosku dłużnika o udzielenie zwolnienia z pozostałego długu – rozstrzygnięcia na podstawie §§ 289, 296, 297 Ustawy o niewypłacalności, jeżeli wierzyciel niewypłacalnego [podmiotu] składa wniosek o odmowę zwolnienia z pozostałego długu, oraz rozstrzygnięcia o odwołaniu zwolnienia z pozostałego długu zgodnie z § 303 Ustawy o niewypłacalności.

(2) Postępowanie w sprawie niewypłacalności sędzia może zastrzec dla siebie w całości lub w części, jeżeli uważa to za celowe. Jeżeli nie uważa już zastrzeżenia za konieczne, może przekazać postępowanie urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości. Także po przekazaniu może znów przejąć postępowanie wtedy, gdy uzna to za konieczne i na tak długo, jak uzna to za konieczne.

(3) Rozstrzygnięcie pracownika wymiaru sprawiedliwości dotyczące przyznania prawa głosu zgodnie z §§ 77, 237 i 238 Ustawy o niewypłacalności nie ma skutków prawnych określonych w § 256 Ustawy o niewypłacalności. Jeżeli rozstrzygnięcie urzędnika wymiaru sprawiedliwości ma wpływ na wyniki głosowania, sędzia może na wniosek wierzyciela lub zarządcy niewypłacalności na nowo ustalić prawo głosu i zarządzić powtórzenie głosowania; wniosek można złożyć jedynie do końca terminu, na którym miało miejsce głosowanie.

(4) Urzędnik państwowy w okresie próbnym w pierwszym roku po swoim mianowaniu nie może prowadzić spraw opieki prawnej w sprawach o niewypłacalność.

§ 19 (uchylony)

§ 19a Wykonywanie niemiecko-austriackich umów o upadłości

W postępowaniu na podstawie Ustawy wykonawczej z 8 marca 1985 r. do niemiecko-austriackich umów o upadłości (BGBl. I str. 535) dla sędziego pozostają zastrzeżone:

1. umorzenie postępowania na korzyść sądów austriackich (§§ 3, 24),
2. ustanowienie specjalnego zarządcy majątku dłużnika w postępowaniu ugodowym lub syndyka masy upadłości, jeżeli zarządcę majątku dłużnika w postępowaniu ugodowym i syndyka masy upadłości mianował sędzia (§§ 4, 24),
3. zarządzenie środków przymusu włącznie z aresztowaniem (§§ 11, 15, 24),
4. rozstrzygnięcie dotyczące zakazu otrzymywania poczty (§§ 17, 24).

§ 19b Postępowanie podziału na podstawie prawa dotyczącego żeglugi

(1) W postępowaniu na podstawie Ustawy o podziale w prawie dotyczącym żeglugi dla sędziego pozostają zastrzeżone:

1. postępowanie aż do rozstrzygnięcia wniosku początkowego przy włączeniu tego rozstrzygnięcia i mianowaniu rzecznika;
2. rozstrzygnięcie o tym, że bezpieczeństwo, które podczas postępowania stało się niewystarczające, należy wzmocnić lub że należy zapewnić inne bezpieczeństwo i w jaki sposób to zrobić (§ 6 ust. 5 Ustawy o podziale w prawie dotyczącym żeglugi);
3. rozstrzygnięcie dotyczące rozszerzenia postępowania na rozszczenia z powodów uszczerbku na zdrowiu (§§ 16, 30 i 44 Ustawy o podziale w prawie dotyczącym żeglugi);
4. rozstrzygnięcia dotyczącego dopuszczenia egzekucji przymusowej na podstawie § 17 ust. 4 Ustawy o podziale w prawie dotyczącym żeglugi;

5. zarządzenie zatrzymania przy dzieleniu udziałów, o których mowa w § 26 ust. 5 Ustawy o podziale w prawie dotyczącym żeglugi.

(2) Postępowanie podziału sądzia może zastrzec sobie w całości lub częściowo, jeżeli uzna to za celowe. Jeżeli już nie uważa zastrzeżenia za konieczne, może przekazać postępowanie pracownikowi wymiaru sprawiedliwości. Także po przekazaniu może znów przejąć postępowanie wtedy, gdy uzna to za konieczne i na tak długo, jak uzna to za konieczne.

Rozdział trzeci

Czynności dotyczące sporów prawnych cywilnych, postępowania dotyczącego ustalenia, postępowania w decyzjach sądowych dotyczących postępowania w sprawach grzywnien, postępowania przed sądem patentowym, przy przyjmowaniu oświadczeń i pomocy prawnej, przekazane pracownikowi wymiaru sprawiedliwości

§ 20 Cywilne spory prawne

Następujące czynności w postępowaniu na podstawie kodeksu postępowania cywilnego i Ustawy o ochronie lokatorów przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości:

1. postępowanie upominawcze w rozumieniu siódmej księgi kodeksu postępowania cywilnego włącznie z ustanowieniem terminu zastrzeżenia zgodnie z § 700 ust. 1 w powiązaniu z § 339 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego oraz oddaniem sądowi określone jako właściwy w przypadku spornego postępowania, także wtedy, gdy postępowanie upominawcze jest opracowywane maszynowo; postępowanie procesowe pozostaje jednak zastrzeżone dla sędziego;

2. postępowanie wywoławcze do zgłoszenia swoich praw z wyjątkiem pilnowania terminu wywołania oraz wynikających z tego rozstrzygnięć oraz postępowanie podważające (§§ 946 ff kodeksu postępowania cywilnego);

3. decyzje, jakie należy podjąć przy zwrocie zabezpieczeń zgodnie z §§ 109, 715:

4. w postępowaniu dotyczącym zwolnienia z kosztów procesowych

a) środki określone w § 118 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego wraz z udokumentowaniem ugody, o której mowa w § 118 ust. 1 zdanie 3 druga połowa zdania, jeżeli przewodniczący zleca to urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości ;

b) ustalenie czasu zawieszenie i ponownego podjęcia płatności, o czym mowa w § 120 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego;

c) zmiany i anulowanie zezwolenia na zwolnienie z kosztów procesowych, o czym mowa w § 120 ust. 4, § 124 pkt 2, 3 i 4 kodeksu postępowania cywilnego;

5. postępowanie dotyczące zezwolenia na zwolnienie z kosztów procesowych w przypadkach, w których poza postępowaniem sądowym lub po jego zakończeniu wnosi się o zezwolenie na zwolnienie z kosztów procesowych dotyczących jedynie egzekucji przymusowej; jednakże postępowanie o zezwolenie na zwolnienie z kosztów procesowych pozostaje zastrzeżone dla sędziego w tych przypadkach, w których egzekucja należy do sądu procesowego lub w których wnosi się o zwolnienie z kosztów procesowych za dochodzenie prawa lub obronę prawa, które wymaga dalszego działania ze strony sędziego;

6. (skreślony)

7. rozstrzygnięcia dotyczące doręczeń w sprawach prowadzonych przez sędziego, jeżeli chodzi o

a) zarządzenie ustanowienia pełnomocnika ds. doręczeń (§ 174 kodeksu postępowania cywilnego);

b) zezwolenie na doręczenie w przypadku wymienionym w § 177 kodeksu postępowania cywilnego;

c) wydanie zgody na doręczenie w porze nocnej oraz w niedziele i dni świąteczne (§ 188 kodeksu postępowania cywilnego);

8. (uchylony)

9. (uchylony)

10. postępowania w celu

a) ustalenia obowiązku alimentacyjnego zgodnie z §§ 645 do 650 kodeksu postępowania cywilnego;

b) zmiany tytułu egzekucyjnego zgodnie z § 655 ust. 1 do 4 i 6 kodeksu postępowania cywilnego;

c) ustalenia obowiązku alimentacyjnego i zmian tytułu alimentacji zgodnie z artykułem 5 §§ 2 i 3 Ustawy o alimentacji dzieci;

11. (uchylony)

12. wystawienie wyroku jako tytułu egzekucyjnego w przypadkach wymienionych w § 726 ust. 1, §§ 727 do 729, 733, 738, 742, 745 ust. 2 oraz § 749 kodeksu postępowania cywilnego;

13. wydanie dalszych egzemplarzy egzekwowalnych dokumentów sądowych oraz rozstrzygnięcie wniosku o wydanie dalszych egzemplarzy egzekwowalnych dokumentów notarialnych zgodnie z § 797 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego i § 49 ust. 2 pkt 2 Ustawy o opiece społecznej nad młodzieżą;

14. zarządzenie, że strona, która uzyskała postanowienie o zabezpieczeniu mienia lub tymczasową dyspozycję, winna wnieść skargę w terminie, który należy określić (§ 926 ust. 1, § 936 kodeksu postępowania cywilnego);

15. decyzja dotycząca wniosków o uchylenie dokonanego zabezpieczenia mienia w zamian za zdeponowanie kwoty pieniężnej ustalonej w postanowieniu o zabezpieczeniu mienia (§ 934 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego);

16. zajęcie roszczeń oraz zarządzenie zajęcia zarejestrowanych statków lub urządzeń do budowy statków z postanowienia o zabezpieczeniu mienia, o ile postanowienie o zabezpieczeniu mienia nie zawiera jednocześnie decyzji o zajęciu lub zarządzenia o zajęciu;

16a. zarządzenie o licytacji rzeczy lub o złożeniu uzysku zgodnie z § 23 Ustawy wykonawczej z 30 maja 1988 r. o uznawaniu i egzekucji (BGBl. I str. 662);

17. czynności w postępowaniu egzekucji przymusowej na podstawie ósmej księgi kodeksu postępowania cywilnego, o ile rozstrzyga je sąd egzekucyjny lub sąd, do którego ów się zwróci, lub w przypadkach wymienionych w §§ 848, 854, 855 kodeksu postępowania cywilnego, które winien rozstrzygnąć inny sąd rejonowy lub sąd ds. podziałów (§ 837 kodeksu postępowania cywilnego). Do rozstrzy-

gnięcia sędziego zastrzega się jednak decyzje na podstawie § 766 kodeksu postępowania cywilnego.

§ 21 Postępowanie w celu wymierzenia podatków

(1) Następujące czynności przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości:

1. ustalenie kosztów w przypadkach, w których należy stosować §§ 103 ff kodeksu postępowania cywilnego;
2. ustalenie wynagrodzenia adwokata na podstawie § 19 federalnej Ustawy o opłatach dla adwokatów;
3. ustalenie kosztów sądowych na podstawie ustaw i rozporządzeń wykonawczych do umów z innymi państwami o pomocy prawnej oraz o uznaniu i egzekucji decyzji sądowych i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i sądowych.

(2) (uchylony)

§ 22 Czynności sądowe w postępowaniu dotyczącym grzywien i kar pieniężnych

Spośród czynności sądowych w postępowaniu dotyczącym grzywien i kar pieniężnych urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości przekazuje się

1. czynności przy przeprowadzaniu konfiskaty (§ 111 f ust. 2 kodeksu postępowania karnego, § 46 ust. 1 Ustawy o wykroczeniach porządkowych),
2. czynności przy przeprowadzaniu zabezpieczania mienia oraz zarządzenia sprzedaży koniecznej zajętych przedmiotów oraz dalszych zarządzeń przy jej dokonywaniu (§ 111 f ust. 3 zdanie 3, § 111 l kodeksu postępowania karnego, § 46 ust. 1 Ustawy o wykroczeniach porządkowych), o ile odpowiednie czynności w postępowaniu egzekucyjnym i postępowaniu zabezpieczającym są przekazane urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości.

§ 23 Postępowanie przed sądem patentowym

(1) W postępowaniu przed sądem patentowym urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości przekazuje się następujące czynności:

1. decyzje, jakie należy podjąć zgodnie z §§ 109, 715 kodeksu postępowania cywilnego w powiązaniu z § 99 ust. 1 Ustawy patentowej przy zwrocie zabezpieczeń w przypadkach wymienionych w § 81 ust. 7 i § 85 ust. 2 i 6 Ustawy patentowej oraz § 20 Ustawy o wzorach użytkowych;

2. w przypadku zwolnienia z kosztów postępowania (§§ 129 do 137 Ustawy patentowej, § 21 ust. 2 Ustawy o wzorach użytkowych, § 10b Ustawy o wzorach zdobniczych, § 11 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 36 Ustawy o ochronie odmian roślin) – środki określone w § 20 pkt 4;

3. (skreślony)

4. orzeczenie o tym, że zażalenie lub skargę uważa się za niewniesione, wniosek o wydanie tymczasowej dyspozycji, dzięki której korzystanie z wynalazku stanie dozwolone, uważa się za niezłożony (§ 73 ust. 3, § 81 ust. 6 i 7 zdanie 3, § 85 ust. 2 zdanie 1 Ustawy patentowej, § 18 ust. 2, § 20 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 66 ust. 5 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 3 Ustawy o wzorach zdobniczych);

5. określenie terminu dla późniejszego doręczenia pełnomocnictwa (§ 97 ust. 2 zdanie 2 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 81 ust. 2 zdanie 3 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych);

6. składanie zarządzeń, oryginałów, fotokopii i poświadczonych odpisów pism, których nie ma w Urzędzie Patentowym i w sądzie patentowym (§ 125 ust. 1 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników);

7. wezwanie do mianowania przedstawiciela zgodnie z § 25 Ustawy patentowej, § 28 Ustawy o wzorach użytkowych, § 11 Ustawy

o ochronie półprzewodników i § 96 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych;

8. wydanie zgody na doręczenie w porze nocnej oraz w niedziele i w ogólne dni świąteczne (§ 12 ust. 1 do 3 Ustawy o doręczeniach administracyjnych w powiązaniu z § 127 ust. 1 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 94 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych);

9. wydanie wykonalnych egzemplarzy w przypadkach wymienionych w § 20 pkt 12 niniejszej ustawy w powiązaniu z § 99 ust. 1 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach przemysłowych, § 4 ust. 4 zdanie Ustawy o ochronie półprzewodników, § 82 ust. 1 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych;

10. wydanie dalszych wykonalnych egzemplarzy dokumentów sądowych zgodnie z § 797 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego w powiązaniu z § 99 ust. 1 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy O ochronie półprzewodników, § 82 ust. 1 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych;

11. rozstrzyganie wniosków o zapewnienie osobom trzecim wglądu do akt, o ile uczestnik postępowania nie wnosi zastrzeżeń i nie chodzi o akta wniosków patentowych, patentów, zgłoszeń wzorów użytkowych, samych wzorów użytkowych, zgłoszonych lub wpisanych topografii, w przypadku których podawanie do wiadomości nie ma miejsca (§§ 50, 99 ust. 3 Ustawy patentowej, §§ 9, 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 82 ust. 3 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych);

12. ustalenie kosztów zgodnie z §§ 103 ff kodeksu postępowania cywilnego w powiązaniu z § 80 ust. 5, § 84 ust. 2 zdanie 2, § 99 ust. 1, § 109 ust. 3 Ustawy patentowej, § 18 ust. 3 Ustawy o wzorach użytkowych, § 4 ust. 4 zdanie 3 Ustawy o ochronie półprzewodników, § 71 ust. 5, § 82 ust. 1 Ustawy o znakach towarowych, § 10a ust. 1 zdanie 4 Ustawy o wzorach zdobniczych.

(2) Od decyzji urzędnika wymiaru sprawiedliwości, o której mowa w ustępie 1, dopuszczalna jest skarga na decyzję nie wydaną przez sędziego. Skargę należy złożyć w terminie dwóch tygodni. Nie ma zastosowania § 11 ust. 1 i 2 zdanie 1.

§ 24 **Przyjmowanie oświadczeń**

(1) Następujące czynności przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości:

1. przyjmowanie oświadczeń o złożeniu i uzasadnieniu
  - a) zażalenia z powodu naruszenia prawa przez sąd w sprawach o wykroczenia,
  - b) rewizji w sprawach karnych;
2. przyjmowanie wniosków o wznowienie postępowania (§ 366 ust. 2 kodeksu postępowania karnego, § 85 Ustawy o wykroczeniach porządkowych).

(2) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości winien ponadto przejąć:

1. pozostałe środki zaskarżenia, o ile zostały jednocześnie umotywowane;
2. pozwy i odpowiedzi na pozwy;
3. inne wnioski i oświadczenia, które można złożyć do protokołu w kancelarii [sądu], jeżeli pod względem stopnia trudności i znaczenia są porównywalne z czynnościami wymienionymi w punktach 1 i 2.

(3) § 5 nie stosuje się.

§ 24a **Pomoc prawna**

(1) Następujące czynności przekazuje się pracownikowi wymiaru sprawiedliwości:

1. rozstrzygnięcie wniosków o zapewnienie pomocy prawnej;
2. czynności przypisane do sądu rejonowego zgodnie z § 3 ust. 2 Ustawy o pomocy prawnej.

(2) Nie stosuje się § 11 ust. 2 zdanie 1 i ustęp 3.

Rozdział czwarty
Pozostałe przepisy z dziedziny ustroju sądów

§ 25 (uchylony)

§ 26 Stosunek urzędnika wymiaru sprawiedliwości do urzędnika kancelarii sądu

Właściwość urzędnika kancelarii sądu zgodnie z przepisami ustawowymi pozostaje nienaruszona, o ile nie wynika inaczej z § 20 zdanie 1 pkt 12 (do §§ 726 ff kodeksu postępowania cywilnego) z § 21 ust. 1 pkt 1 i 2 (postępowanie w celu wymierzenia podatków) i z § 24 (przyjmowanie oświadczeń).

§ 27 Obowiązek podejmowania pozostałych czynności służbowych

(1) Zatrudnienie urzędnika państwowego w charakterze urzędnika wymiaru sprawiedliwości nie narusza jego obowiązku wypełniania innych czynności służbowych włącznie z czynnościami urzędnika kancelarii sądu.

(2) Przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się do innych czynności służbowych urzędnika, któremu powierzono zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości.

§ 28 Właściwy sędzia

Jeżeli sprawami, które przekazano urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości do samodzielnego załatwienia, zgodnie z niniejszą ustawą zajmuje się sędzia, właściwy jest sąd, który należy ustalić na podstawie ogólnych przepisów proceduralnych w składzie przewidzianym dla danej czynności urzędowej.

Rozdział piąty

Czynności z innych dziedzin przekazane urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości

§ 29 Czynności w międzynarodowym obrocie prawnym

Wnioski o doręczenie za granicę i przyjmowanie podań, przy których należy skorzystać z prawa do zapewnienia alimentacji zgodnie z Umową z 20 czerwca 1956 r. o dochodzeniu roszczeń z tytułu alimentacji za granicą w powiązaniu z Ustawą z 26 lutego 1959 r. (BGBl. II str.149) lub zgodnie z Ustawą z 19 grudnia 1986 r. o alimentacji za granicą (BGBl. I str. 2563), oraz przyjmowanie wniosków, o których mowa w § 11 ust. 1, i rozstrzyganie wniosków, o których mowa w § 11 ust. 2 zdanie 2 Ustawy wykonawczej do Umowy o prawie do opieki nad dzieckiem, ustawowo przypisane do kancelarii sądu rejonowego, przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości.

§ 30 Sprawy depozytów

Czynności depozytarium w rozumieniu Ustawy o depozytach przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości.

§ 31 Czynności prokuratury w postępowaniu karnym i w egzekucji w sprawach grzywn i kar pieniężnych oraz środków porządkowych i środków przymusu

(1) Spośród czynności prokuratury w postępowaniu karnym urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości przekazuje się:

1. czynności związane z przeprowadzeniem konfiskaty (§ 111f ust. 2 kodeksu postępowania karnego),

2. czynności związane z przeprowadzeniem konfiskaty i egzekucją sądowego zabezpieczenia mienia oraz zarządzeniem sprzedaży koniecznej zajętych przedmiotów) oraz dalsze zarządzenia przy jej przeprowadzaniu (§ 111 f ust. 1, 3, § 111 l kodeksu postępowania karnego), o ile odpowiednie czynności postępowania egzekucyjnego

i zabezpieczającego przekazano urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości.

(2) Czynności podległe urzędom wykonawczym w sprawach grzywnien i kar pieniężnych przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości. Upoważnia się Federalnego Ministra Sprawiedliwości, aby w drodze rozporządzenia wydanego za zgodą Bundesratu poszczególne czynności z powodu ich trudności prawnej, z powodu ich znaczenia dla osoby zainteresowanej lub dla zapewnienia jednolitego stosowania prawa wykluczył z przekazywania [urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości] lub zarządził ich przedłożenie prokuratorowi.

(3) Sądową egzekucję środków porządkowych i środków przymusu przekazuje się urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości, o ile w indywidualnych przypadkach sędzia nie zastrzega sobie egzekucji całkowicie lub częściowo.

(4) Jeżeli zostaną zastosowane środki porządkowe lub przymusu, odpowiednio obowiązują ustęp 2.

(5) Kierowanie egzekucją w postępowaniu karnym w sprawach popełnionych przez nieletnich pozostaje zastrzeżone dla sędziego. Urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości przekazuje się te czynności egzekucji, w wyniku których wykonuje się sędziowskie zarządzenie o egzekucji lub ogólny przepis administracyjny nie dotyczący kierowania egzekucją. Upoważnia się Federalnego Ministra Sprawiedliwości, aby w drodze rozporządzenia wydanego za zgodą Bundesratu przekazał urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości niesędziowskie czynności w dziedzinie egzekucji w procesie karnym w sprawach popełnionych przez nieletnich, jeśli w kierownictwo egzekucji nie włączy się sędzia dla nieletnich lub jeśli czynność egzekucyjna z powodu swojej trudności prawnej, znaczenia dla osoby, której sprawa dotyczy, przede wszystkim z przyczyn wychowawczych, lub w celu zapewnienia jednolitego stosowania prawa nie musi pozostać zastrzeżona dla kierownika egzekucji. Sędzia może zarządzić przełożenie przekazanych czynności egzekucyjnych.

(6) Zarzuty wobec środków zastosowanych przez urzędnika wymiaru sprawiedliwości rozstrzyga sędzia lub prokurator, na którego miejscu działał urzędnik wymiaru sprawiedliwości. Może udzielić

wskazówek urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości. Nie narusza to uprawnień kierownika urzędu wynikających z §§ 145, 146 Ustawy o ustroju sądów.

(7) Nienaruszone pozostają ponadto przepisy prawa federalnego i krajowego regulujące egzekucję kar majątkowych w administracyjnym postępowaniu przymusowym.

§ 32 Przepisy niestosowane

Wobec czynności przekazanych urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości na podstawie §§ 29 do 31 nie stosuje się §§ 5 do 11.

Rozdział szósty

Przepisy końcowe

§ 33 Regulacje na okres przejściowy; kwalifikacje na urząd notariusza okręgowego

(1) Urzędnikom zatrudnionym w wymiarze sprawiedliwości, którzy nie spełniają warunków wymienionych w § 2, można powierzyć zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, jeżeli na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów

1. przed wejściem w życie niniejszej ustawy zdali egzamin dla służby wyższego szczebla w wymiarze sprawiedliwości lub nie tylko przejściowo działali jako urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich lub

2. w ciągu dwóch lat po wejściu w życie niniejszej ustawy zdadą egzamin dla służby wyższego szczebla w wymiarze sprawiedliwości.

(2) Zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich można powierzyć także urzędnikowi pracującemu w wymiarze sprawiedliwości, który kraju związkowym Badenia-Wirtembergia uzyskał kwalifikacje do pełnienia urzędu notariusza okręgowego.

§ 33a Regulacja przejściowa w przypadku wykonywania kary w stosunku do nieletniego

Do chwili wejścia w życie rozporządzenia, które należy wydać na podstawie upoważnienia wynikającego z § 31 ust. 5 nadal obowiązują postanowienia o odciążeniu sądów dla nieletnich w czynnościach wykonywania kary.

§ 34 Wykonywanie zadań urzędnika wymiaru sprawiedliwości przez dziedzicznego urzędnika wymiaru sprawiedliwości

(1) Z upływem 31 grudnia 1996 r. nie stosuje już się założenia do niniejszej ustawy zawartego w załączniku I dział Zakres rzeczowy A rozdział III pkt 3 Umowy zjednoczeniowej z dnia 31 sierpnia 1990 r. (BGBl. II 1990 str. 889).

(2) Zatrudnieni, którym na tej podstawie powierzono obowiązki urzędnika wymiaru sprawiedliwości (dziedziczny urzędnik wymiaru sprawiedliwości) mogą wykonywać zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości w powierzonych im dziedzinach także po upływie terminu określonego w ustępie 1.

(3) Także po 31 grudnia 1996 r. dziedzicznym urzędnikom wymiaru sprawiedliwości można w innych dziedzinach powierzać zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości, jeżeli ze względu na odbyte szkolenia nadają się do załatwiania takich spraw w tych dziedzinach. Odpowiednio dotyczy do zatrudnionych, którzy do tego momentu z sukcesem ukończyli jedynie szkolenia przygotowujące do wykonywania zadań w administracji wymiaru sprawiedliwości, które wykonują urzędnicy wyższego szczebla.

§ 34a Wykształcenie dziedzicznych urzędników wymiaru sprawiedliwości na [pełnoprawnych] urzędników wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich

(1) Dziedziczni urzędnicy wymiaru sprawiedliwości, którzy uczestniczyli w przeznaczonych dla siebie kursach wyższej szkoły zawodowej i kurs ten zakończyli pomyślnie zdając egzamin, otrzymują stanowisko urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień

sędziowskich i można im powierzać wszystkie zadania urzędnika wymiaru sprawiedliwości. Kursy trwają łącznie osiemnaście miesięcy i przekazują uczestnikom naukowe wiadomości i metody oraz praktyczne umiejętności i wiadomości zawodowe, konieczne do wypełniania zadań urzędnika wymiaru sprawiedliwości.

(2) Kursy dokształcające i kursy doskonalenia zawodowego zakończone sukcesem, w których dziedzinowy urzędnik wymiaru sprawiedliwości uczestniczył od 3 października 1990 r., można zaliczyć do kursów ustalonych dla poszczególnych działów zgodnie z ustępem 1. W przypadku tych działów można zrezygnować z egzaminów, o których owa w ustępie 1.

(3) Kraje związkowe mogą przewidzieć, że egzamin, o którym mowa w ustępie 1, można dla każdego działu zdawać po zakończeniu kursu.

(4) Szczegóły określa prawo krajowe.

§ 35 Zastrzeżenia dla Badenii-Wirtembergii

(1) W kraju związkowym Badenia-Wirtembergia w notariatach i urzędach ksiąg wieczystych badeńskiego terytorium prawnego w ramach swojej właściwości czynności w sądzie rejonowym zgodnie z § 3 pkt 1 litery f, h oraz i, a także zgodnie z § 3 pkt 2 litera c z zastrzeżeniem § 16 niniejszej ustawy przekazane urzędnikowi wymiaru sprawiedliwości prowadzi urzędnik upoważniony do objęcia stanowiska urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich, jeżeli owym urzędom tacy urzędnicy zostaną przydzieleni jako urzędnicy wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich.

(2) Urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich przydzielony do notariatu jest właściwy także w przypadkach sporządzania dokumentów na rozprawy o stwierdzenie nabycia spadku wraz z przyjmowaniem zapewnienia w miejsce przysięgi (§ 2356 kodeksu cywilnego).

(3) Ponadto obowiązują przepisy niniejszej ustawy przy założeniu, że notariusz obok urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich pozostaje właściwy w przypadku czynności jemu przekazanych. Zamiast sędziego występuje notariusz.

(4) Jeżeli zgodnie z przepisami prawa krajowego w pracach należących do sądu opiekuńczego, sądu spadkowego lub urzędu ksiąg wieczystych właściwe są inne urzędy niż sądy rejonowe, rozstrzyganie pozostaje zastrzeżone dla sędziego, jeżeli podanie o zmianę częściową decyzji takiego urzędu składa się w sądzie rejonowym.

§ 36 Nowy podział sądów w Badenii-Wirtembergii

Kraj związkowy Badenia-Wirtembergia przy nowym podziale okręgów sądów rejonowych może przepisy prawa o księgach wieczystych i o notariuszach, obowiązujące w miejscu sądu rejonowego, rozciągnąć na części terenu nowo włączone do okręgu tego sądu. Wraz z wejściem w życie takiego postanowienia na włączonych częściach terenu obowiązują federalne przepisy prawa o księgach wieczystych i o notariuszach w takim zakresie, w jakim mają moc obowiązującą w miejscu sądu rejonowego.

§ 36a Zastrzeżenie dla Wolnego Miasta Hanzeatyckiego Hamburga

W Wolnym Mieście Hanzeatyckim Hamburgu § 24 ust. 2 obowiązuje przy założeniu, że urzędnik wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich powinien przyjmować określone tam wnioski i oświadczenia jedynie wtedy, gdy ze względu na powiązanie z czynnością przez niego wykonywaną, z powodu trudności prawniczych lub z innych względów jest to nakazane.

§ 37 Czynności urzędnika wymiaru sprawiedliwości na podstawie prawa krajowego

Kraje związkowe mogą urzędnikom wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich przekazać zadania przydzielone sądom przez przepisy prawa krajowego.

§ 38 Uchylenie i zmiana przepisów

(1) Uchyła się następujące przepisy:

1. Ustawę z 8 lutego 1957 r. o środkach w dziedzinie ustroju sądów i prawa procesowego (Ustawa o urzędnikach wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich) (BGBl. I str. 18) ostatnio zmieniona Ustawą z 6 września 1965 r. wprowadzającą do Ustawy o akcjach (BGBl. I str. 1185);

2. artykuł VI § 1 pkt III i § 3 ust. 1 Ustawy z 11 marca 1921 r. o odciążeniu sądów (RGBl. str. 229)

(2) Ustawa z 10 marca 1937 r. o depozytach (RGBl. I str. 285) ostatnio zmieniona Ustawą z 12 września 1950 r. o przywróceniu jedności prawa w dziedzinie ustroju sądów, cywilnej opieki prawnej, postępowania karnego i prawa dotyczącego kosztów (BGBl. I 1950 str. 455) zostaje zmieniona w sposób następujący:

(zmian nie cytuje się)

(3) (uchylony)

§ 39 Przepis tymczasowy

W przypadku zaskarżenia decyzji urzędnika wymiaru sprawiedliwości bez uprawnień sędziowskich obowiązują §§ 11 i 23 ust. 2 w wersji obowiązującej przed 1 października 1998 r., jeżeli zaskarżona decyzja została ogłoszona przed tą datą lub – gdy ogłoszenie nie miało miejsca – została przekazana do kancelarii sądu.

§ 40 Wejście w życie

Niniejsza ustawa wchodzi w życie 1 lipca 1970 r., 31 ust. 2 zdanie 2 wchodzi w życie w dniu po ogłoszeniu [ustawy].¹

Gwarantuje się konstytucyjne prawa kraju związkowego Badenia-Wirtembergia wynikające z artykułu 38 Ustawy Zasadniczej.

---

¹ Ustawę ogłoszono 8 listopada 1969 r.